

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Збирка задатака
за малу матуру и провјеру ученичких постигнућа
ученика деветог разреда основне школе
из српског језика

школска 2017/2018. година

Бања Лука, фебруар 2018.

Поштовани ученици!

Поштовани наставници!

Пред вама је Збирка задатака из српског језика намијењена за вјежбање и припремање за екстерно вредновање ученичких постигнућа на крају основне школе.

Екстерно вредновање спроводиће се у складу са Законом о основној школи, а циљ вредновања је утврђивање нивоа ученичких постигнућа из српског језика и математике. Ове активности, а посебно добијени подаци о нивоу постигнућа, ће бити подстицај наставницима да побољшају подучавање и наставу, а ученицима да постижу боље резултате, што ће, свакако, утицати на подизање квалитета образовања.

Задаци у збирци произилазе из наставног програм за српски језик и исхода учења садржаних у програму који се могу провјерити низом задатака објективног типа.

Ова збирка садржи задатаке различитих типова, а заједничко им је што су то задаци који траже кратке одговоре.

У Збирци нема задатака из програмске области језичка култура који траже од ученика да стварају различите писане радове, тј. да дају опширне одговоре и покажу вјештину стварања различитих текстова и истовремено владање свим језичким знањима.

У Збирци су задаци вишеструког избора, алтернативног избора (типа тачно-нетачно, да-не), допуњавања, повезивања и кратких одговора.

Провјеравање нивоа ученичких постигнућа вршиће се низом задатака објективног типа, тј. задатака код којих је тачан одговор прецизно одређен и који се могу објективно вредновати.

Задацима су обухваћене програмско-тематске области: граматика, правопис и књижевност.

А. Граматика

На крају основне школе од ученика се очекује да су усвојили језичку и правописну норму, те да је досљедно примјењују у говору и писању.

У програмско-тематском подручју **Граматика** од ученика се очекују да:

- зна шта је функција језика у заједници;
- разумије да је језик насавршеније средство комуникације и наведе сличности и разлике природних језика и других средстава комуникације;
- зна да српски језик припада словенској породици језика; познаје састав све три језичке групе у породици словенских језика;
- наведе подјелу штокавских дијалеката и њихове најбитније заједничке особине;
- познаје развој и врсте писма;
- познаје стварање и развој српског књижевног језика и правописа;
- познаје говорне органе и подјелу гласова (самогласници и сугласници); подјелу сугласника (консонаната) по звучности, мјесту и начину творбе; препознаје и разумије гласовне промјене: једначење сугласника по звучности и мјесту творбе/артикулације, непостојано а, палатализација, сибиларизација, јотовање, промјена гласа л у о, губљење сугласника, асимилација самогласника (вокала); препознаје наглашене и ненаглашене ријечи, изговорне

цјелине, зна да одреди и обиљежи акценат; познаје именице и именске ријечи – придјеве, замјенице, бројеве, њихове врсте и граматичке категорије (род, број, падеж; компарација, вид); разликује падеже (номинатив, генитив, датив, акузатив, вокатив, инструментал и локатив), њихова значења и функције;

- познаје глаголе по значењу; одређује граматичке категорије глагола: граматички род, граматички број, грам. лице, глаголски вид (аспект), глаг. род, глаг. вријеме, глаг. начин, глаголско стање; подјелу глаголских облика (лични и нелични, глаголска времена, гл. начине, прости и сложени) и промјену глагола; глаголску основу и наставке; разликује непромјенљиве врсте ријечи: прилози, приједлози, узвици, везници и ријечце;
- препознаје ријечи према начину творбе: извођење (деривација), слагање (композиција), комбинована творба, претварање (преобразовање); творбена основа и творбени наставци;
- познаје главне и зависне реченичне чланове и примјењује усвојена знања: предикат (глаголски – прости и сложени, именски), субјекат (граматички и логички); именички додаци – атрибут, апозиција, глаголски додаци – прави и неправи објекат, прилошке одредбе;
- примјењује правила о слагању реченичних чланова (конгруенција);
- разумије појам синтагме, разликује њене врсте и функције и примјењује усвојена знања; зна реченице по саставу: просте реченице (непроширена и проширена), сложене реченице и уочава границе простих у сложеној и вишеструкосложеној реченици познаје и преобликује комуникативне типове (врсте) реченица (према комуникацијском циљу и улози): обавјештајне (изјавне), упитне, узвичне и жељне;
- препознаје непотпуне (беспредикатске) и безличне (бесубјекатске) реченице разликује сложене реченице: независносложене реченице (саставне, супротне, раставне и градационе), зависносложене реченице (субјекатске, предикативне, атрибутске и апозицијске, објекатске и прилошко-одредбене влада лексиком свога језика; препознаје и разумије архаизме, локализме, жаргонизме, фразеологизме и њихову улогу у језику.

Б. У подручју Правопис од ученика се очекују да:

- примјењује правила о употреби великог слова у писању: властитих имена, надимака, етника (имена становника), вишечланих географских имена, имена улица, тргова, административних јединица, вишечланих назива установа, предузећа, организација, празника, небеских (васионских) тијела, историјских догађаја и покрета, припадника покрета, грађевина, књига, новина, часописа, награда/признања, носилаца награда/признања;
- правилно пише присвојне придјеве на **-ски, -шки, -чки; -ов, -ев, –ин** правилно пише ријечцу **не** уз глаголе, именице, придјеве, замјенице, прилоге; ријечцу **ли**; ријечце **нај** у суперлативу придјева и прилога; правилно употребљава гласове: **ч** и **ћ**, **ц** и **џ**, **ј**, **х**;
- правилно пише бројеве;
- примјењује правила о употреби правописних и интерпункцијских знакова: тачка, запета, узвичник, упитник, наводници, двије тачке, тачка и запета, заграда, три тачке, црта, цртица, апостоф, генитивни знак;
- правилно пише сложенице и полусложенице; правилно пише приједлоге уз именице, замјенице, придјеве, бројеве; правилно пише ријечце (не, ни и и, год, ма и било, нај) уз остале врсте ријечи правилно пише управни говор - три начина (варијанте) примјењује правила о замјени гласа јат (**и, је, ије, е**);

- правилно пише скраћенице (малим словима, свим великим словима, почетним великим словима).

В. КЊИЖЕВНОСТ

На крају основне школе ученици би требали да:

- разумију садржај, значење и намјену књижевноумјетничких и других текстова,
- познају вањска и унутрашња обиљежја књижевних родова и врста,
- познају и користе књижевноумјетничке термине.

У програмско-тематском подручју **Књижевност – лирика** од ученика се очекују да:

- препозна и разликује лирске књижевне врсте (љубавна, социјална, идилична, описна, рефлексивна/мисаона, родољубива пјесма);
- разликује народне и умјетничке лирске пјесме;
- препозна и објасни структуру лирске пјесме (мотиви, осјећања, пјесничке слике и поента);
- уочи мотиве у лирској пјесми (однос основног и споредних мотива те њихову улогу у формирању пјесничких слика);
- препозна визуелне и акустичне елементе у лирској пјесми;
- препозна основне карактеристике пјесничког језика (сликовитост, емоционалност, експресивност, ритмичност, хармоничност) препозна и разликује стилска средства (епитет, поређење, ономатопеја, хипербола, персонификација, контраст, метафора, понављање, алегорија, градација, симбол; лексичка значења ријечи);
- препозна и објасни врсте стиха, строфе, ритма и риме.

У програмско-тематском подручју **Књижевност – епика** од ученика се очекују да:

- препозна и разликује епске књижевне врсте: прозу (бајка, басна, цртица, новела, приповијетка, путопис, роман), стих (еп и епска пјесма);
- разликује умјетничку и народну епику;
- познаје најзначајније ауторе и њихова дјела, повезује аутора и дјело, лик и дјело из кога потиче;
- препозна и објасни структуру епског дјела (фабула, сиже, тема, порука);
- препозна језичко-стилске вриједности епског дјела (лексичка значења ријечи);
- познаје композицију епског дјела (увод, почетак радње, заплет, врхунац, расплет; ред казивања – хронолошки, ретроспективни);
- уочи и објасни облике казивања у епском дјелу (казивање – приповиједање, описивање, дијалог, монолог);
- препозна и објасни функцију епизода и мотива у епском дјелу (статички и динамички мотиви, епска атмосфера и ситуација);
- разликује и уочава улогу ликова у епском дјелу (главни и споредни ликови), карактеризацију ликова (портрет, говорна, етичка, психолошка и социолошка карактеризација).

У програмско-тематском подручју **Књижевност – драма** од ученика се очекују да:

- познаје основне драмске врсте (комедија, трагедија, драма у ужем смислу);
- препознаје ток и главне фазе у развоју драмске радње (увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет) и дијелове драме (призор, слика, чин);
- уочи елементе драмског дјела (сукоб, напетост, атмосфера);
- разликује и уочава карактеризацију лика у драмском дјелу; пишчев говор и говор лика;
- препозна облике казивања у драмском дјелу (дијалог, монолог, дидаскалије).

Дио задатака у овој збирци сложен је према редослиједу програмско-тематских области, а дио се групише око полазног текста.

У Збирци су садржани задаци који се према сложености дијеле на основни, средњи и напредни ниво постигнућа.

Основни ниво представља најнижи ниво ученичких постигнућа и не осигурава успјех у сљедећем разреду или нивоу школовања. За прелазак на сљедећи ниво неопхода је додатна помоћ и додатно учење. Задатке основног нивоа треба да ријешу најмање 90% ученика,

Постизање **средњег нивоа** омогућава несметан прелазак у сљедећи разред или ниво школовања, а требали би га постићи 50-75.

Напредни ниво осигурава успјешност у наставку школовања, а постиже га само 10 % ученика.

Задаци су распоређени на нивое према стандардима ученичких постигнућа, а посебно према постављеном стандарду за поређење (2013), који су дефинисани у Агенцији за предшколско, основно и средње образовање у БиХ и Образовним стандардима за крај обавезног образовања за наставни предмет српски језик, дефинисаним у Србији (Министарство просвете, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Београд, 2010).

Ови задаци намијењени су обнављању знања и вјежбању, а истовремено омогућавају ученицима да се упознају са различитим типовима задатака и захтјевима у њима, те развијају вјештину рјешавања задатака.

У другом дијелу Збирке дата су рјешења задатака, број бодова за тачно рјешење и упутство за бодовање.

У низу задатака објективног типа који ће ученици рјешавати налазиће се задаци из ове збирке или задаци веома слични овим.

Поштовани ученици, кад вјежбате, пажљиво читајте задатак да бисте разумјели захтјеве који се постављају пред вас и имајте на уму да одговори, да би били признати као тачни, требају бити написани уредно и читко, правописно и граматички тачно.

Желимо вам успјех у раду!

Инспектори-просвјетни савјетници за српски језик и књижевност

НИВОИ УЧЕНИЧКИХ ПОСТИГНУЋА

Задаци у овој збирци распоређени су на нивое према доље наведеним описима знања и вјештина које ученик треба показати.

А. ГРАМАТИКА

а) Основни ниво

Ученик деветог разреда достигао је основни ниво постигнућа ако:

- зна подјелу комуникативних врста реченица: обавјештајне /изјавне, упитне, узвичне и одреди којој врсти припада дата реченица;
- познаје развој писмености и историјски развој стандардног језика;
- познаје подјелу самогласника по звучности и мјесту творбе;
- познаје творбу ријечи и идентификује сложену ријеч;
- препознаје ријечи према творби и творбеном моделу и зна да одреди творбену основу и творбене наставке (префикс и суфикс);
- познаје глаголске облике (перфекат, потенцијал, футур I).

б) Средњи ниво

Ученик је достигао средњи ниво ако зна да:

- одреди именице и именске ријечи – придјев, уочи разлику између придјева и прилога;
- утврди падеж и његово значење;
- разликује непромјенљиве врсте ријечи;
- препозна ријечи према творбеном моделу – претварање (преобразовање);
- одреди атрибут, граматички субјекат, именски предикат;
- познаје глаголе по значењу, познаје глаголска времена;
- разумије значење појма синтагма и у датим примјерима одреди њен управни/главни члан (облик)
- идентификује посебне типове реченица – непотпуне и безличне реченице;
- разликује реченице по саставу и уочи границе простих реченица у сложеној и вишеструкосложеној реченици;
- разликује гласовне промјене и одреди гласовну промјену од које се одступа у препознатљивим примјерима;
- разликује и одабере ријечи са дугим и кратким акцентом;
- примијени правила о граници слога у ријечима.

в) Напредни ниво

Ученик је достигао напредни ниво знања и способности ако је задовољио мјерила средњег нивоа и ако:

- разликује промјенљиве и непромјенљиве ријечи, те издвоји непромјенљиве ријечи из дате реченице;
- разликује наглашене и ненаглашене ријечи;
- одреди инфинитивну основу датог глагола;

- одреди гласовну промјену;
- одреди број простих реченица у датој сложеној реченици на основу броја предиката у саставу сложене реченице.

Б. ПРАВОПИС

а) Основни ниво

Ученик деветог разреда достигао је основни ниво ако:

- почиње реченицу великом словом, завршава одговарајућим интерпункцијским знаком;
- правилно допуни ријечи са **ђ**, **џ**, **џ**, **џ**;
- правилно пише **ј**, **х** у ријечима, у гл.облицима – аористу;
- правилно пишу ријечцу **нај** у суперлативу придјева;
- правилно пише рјечицу **ли**;
- идентификује правилно написану реченицу у управном говору;
- правилно пише скраћенице малим словима;
- уочи примјер са правилном замјеном јата;
- правилно пише главне бројеве.

б) Средњи ниво

Од ученика на средњем нивоу се очекује да:

- уочи примјере правилне употребе гласова **ч** и **ћ**;
- правилно пише ријечцу **не** уз глаголе, придјеве, замјенице, прилоге;
- познаје правилну употребу великог слова у писању назива историјских догађаја и покрета, те имена небеских тијела, становника и назива насеља и грађевина;
- примијени правила о употреби правописних и интерпункцијских знакова: запете (између реченица у инверзији, при набрајању), наводника (у управном говору), црте (између бројки у значењу приједлога до) и цртице (у писању полусложеница);
- правилно пише редне бројеве;
- познаје правила о писању присвојних придјева на –ски, -шки, -чки, -ов, -ин, -ев.

в) Напредни ниво

Ученик је достигао напредни ниво знања и способности ако је задовољио мјерила средњег нивоа и ако:

- правилно пише управни говор на сва три начина;
- правилно пише сложенице и полусложенице;
- примјењује правила о употреби правописног знака цртице (обилежавање приближне вриједности) у датом контексту;
- примјењује правила о употреби правописног и интерпункцијског знака запете (нпр., вокатив у средини реченице издвојен запетама);
- примјењује правила о употреби великог слова у писању вишечланих назива предузеће;
- правилно пише приједлоге уз именице и замјенице.

V. КЊИЖЕВНОСТ

а) Основни ниво

Ученик је на основном нивоу постигнућа ако:

- одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, одломку (ко, шта, гдје, када и сл.);
- познаје и користи основне дијелове текста (наслов, одломак, садржај и сл.);
- препозна да ли је тражена информација садржана у тексту;
- идентификује ритам дате пјесме;
- препозна и идентификује лексичка (метафоричка и симболичка) значења пјесничког израза – епитет;
- познаје и идентификује визуелне и акустичке елементе у пјесми;
- препозна строфе и риме;
- идентификује којој књижевној врсти припада дати одломак - препозна изражена осјећања;
- разликује епске књижевне врсте и идентификује којој врсти припада дати текст;
- разликује и уочи улогу лика у епском дјелу (главни и споредни ликови, стварни и нестварни), опис личности и њена осјећања;
- препозна функцију мотива у епском дјелу (статички мотив, епска атмосфера и ситуација);
- познаје композицију епског дјела – уочава увод, почетак радње (лоцира мјесто и вријеме радње).

б) Средњи ниво

Ученик на овом нивоу може да:

- разликује умјетничку и народну епiku и препозна и наведе назив дјела из кога је дат одломак и име аутора датог дјела;
- уочи и наведе епитет и устаљени епитет у наведеним стиховима;
- препозна језичко-стилске вриједности епског дјела (лексичка значења ријечи) и одреди лексичко значење пјесничког израза;
- препозна и објасни структуру епског дјела - фабула (наведе кључни догађај, идентификује описано мјесто радње);
- препозна и објасни структуру лирске пјесме – основни мотив;
- уочи мотиве у лирској пјесми (однос основног и споредних мотива);
- утврди осјећања у одређеној строфи;
- препозна облик казивања у датом одломку или тексту;
- разумије, осмисли и изрази тему и основну поруку (идеју) дјела или одабере одговор који се односи на тему наведеног одломка и поенту дате пјесме;
- идентификује и изрази психолошку карактеризацију лика, разликује и уочи улогу ликова у епском дјелу и разумије карактеризације ликова (портрет, етичка и социолошка карактеризација);
- разликује и уочи карактеризацију лика у драмском дјелу;
- одреди врсту стиха;
- изводи једноставне закључке на основу текста (нпр., предвиђа даљи ток радње, објасни расплет, уочи међусобну повезаност догађаја, на основу поступка ликова закључи о њиховим особинама, осјећањима, намјерама и сл.).

в) Напредни ниво

Ученик је достигао напредни ниво знања и способности ако је задовољио мјерила средњег нивоа и ако може да:

- осмисли и најпотпуније изрази тему датог књижевног текста;
- познаје композицију епског дјела, у приложеном тексту уочи догађај који представља расплет и ред казивања;
- одреди приповједача у датом одломку текста;
- разликује и уочи сложенију карактеризацију ликова (портрет, говорна, етичка и социолошка карактеризација) и у датом одломку препозна описана различита осјећања ликова;
- разликује и одреди лирске књижевне врсте;
- уочи визелне и акустичке елементе у књижевном тексту;
- разликује облике казивања у драмском тексту и уочи дијалог, монолог и непосредан пишчев говор – дидаскалије.

Чланови радне групе за израду задатака:

1. Миланка Росић, ОШ „Иво Андрић“, Бања Лука
2. Љиља Теодоровић, ОШ „Петар П.Његош“, Бања Лука
3. Зорица Илић, ОШ „Петар Кочић“ Нова Топола, Градишка
4. Маја Степановић, ОШ „Свети Сава“, Зворник
5. Александар Поповић, ОШ „Ђура Јакшић“, Бања Лука
6. Оливера Спасојевић, ОШ „Никола Тесла“, Прњавор
7. Невенка Нинковић, ОШ „Василије Острошки“, Требиње
8. Марица Несторовић, ОШ „Васо Пелагић“, Пелагићево
9. Мирослав Чаваркапа, ОШ „Свети Сава“, Источно Ново Сарајево
10. Наташа Видовић, ОШ „Милан Ракић“ Руданка, Добој
11. Драгана Милић, ОШ „Петар Кочић“, Мркоњић Град
12. Момирка Латинчић, ОШ „Петар П.Његош“, Бања Лука
13. Жељка Арбутина, ОШ „Младен Стојановић“, Лакташи
14. Жељко Сладојевић, ОШ „Десанка Максимовић“ Трн, Лакташи
15. Весна Батиница, ОШ „Бранко Ћопић“, Приједор
16. Бранка Ловрић Боснић, ОШ „Доситеј Обрадовић“, Бања Лука
17. Верица Тегелтија, ОШ „Вук Караџић“, Бараћи
18. Сандријела Касагић, Гимназија, Бања Лука
19. Иван Јевђовић, Гимназија, Бања Лука
20. Бранкица Јевђевић, Техничка школа, Бања Лука

ЗАДАЦИ

А. ГРАМАТИКА

а) Основни ниво

1.	<p>На крају неких реченица у датом тексту нису написани интерпункцијски знаци. Издвој упитне реченице и напиши одговарајући знак.</p> <ul style="list-style-type: none">- Како сте – рекао сам.- Нисам баш добро, хвала на питању – рекао је. – Наиме, неко је бацао јабуке на мој ауто. Баш овакве- Свашта – рекла је мама. – Што не узмете принцес-крофну										
2.	<p>Заокружи слово испред узвичне реченице.</p> <ul style="list-style-type: none">а) Да ли си све спаковаоб) Затвори улазна вратав) Купићу то сутраг) Имам два примјерка										
3.	<p>Реченице из лијеве колоне повежи са одговарајућим називом комуникативне реченице из десне колоне.</p> <table><tr><td>а) Долазим у уторак.</td><td>жељна</td></tr><tr><td>б) Отвори прозор!</td><td>упитна</td></tr><tr><td>в) Данас је сунчано.</td><td>изјавна / обавјештајна</td></tr><tr><td>г) Срећан рођендан!</td><td>заповједна</td></tr><tr><td>д) Кад ћеш доћи?</td><td></td></tr></table>	а) Долазим у уторак.	жељна	б) Отвори прозор!	упитна	в) Данас је сунчано.	изјавна / обавјештајна	г) Срећан рођендан!	заповједна	д) Кад ћеш доћи?	
а) Долазим у уторак.	жељна										
б) Отвори прозор!	упитна										
в) Данас је сунчано.	изјавна / обавјештајна										
г) Срећан рођендан!	заповједна										
д) Кад ћеш доћи?											
4.	<p>Какве су према комуникацијском циљу реченице у првом стиху дате строфе?</p> <p>Сањам ли? Ил` би ово јава била? Из растворених листова и страна Прхнуше лаке тице, ко са грана, И по соби ми свуд развише крила.</p> <ul style="list-style-type: none">а) изјавнаб) упитнав) узвична										
5.	<p>Словени су у прадомовини својим језиком</p>										

	а) говорили и писали б) само говорили
6.	Породица словенских језика дијели се на три језичке групе. Напиши називе тих група. _____ _____ _____
7.	Заокружи слово испред тачног одговора. Словенској групи језика не припада а) румунски б) бугарски в) словачки г) руски
8.	У сљедећем низу језика подвучи линијом оне који припадају словенској породици језика: француски, бугарски, румунски, руски, пољски, грчки, словачки, албански, њемачки, норвешки, украјински, шпански, мађарски.
9.	Најстарије словенско писмо зове се а) глагољица б) латиница в) ћирилица
10.	Поредај словенска писма по старини: ћирилица, латиница, глагољица. _____
11.	Прво писмо словенског језика а) створили су _____, б) крајем _____ вијека.
12.	Најстарији сачувани црквени спис на црквенословенском језику је _____, а најзначајнији правни спис је _____.

13.	Први књижевни језик свих Словена звао се а) словачки б) словеначки в) прасловенски г) старословенски
14.	Савремени српски књижевни језик настао је у а) XVII вијеку б) XVIII вијеку в) XIX вијеку д) XX вијеку
15.	Како се зове договор Срба и Хрвата о књижевном језику и када је одржан? _____ _____
16.	Напиши који су говори у основици српског књижевног језика? _____
17.	Заокружи слово испред тачног одговора. Колико нарјечја има српски језик? а) једно б) два в) три г) четири
18.	У штокавском нарјечју разликују се три изговора. То су: _____, _____, _____
19.	Који народи, према Вуку Караџићу, говоре сљедећим нарјечјима: а) штокавским _____ б) чакавским _____ в) кајкавским _____
20.	Према Вуку Караџићу српским језиком говоре Срби три закона (вјере). Која три закона?

	a) _____ б) _____ в) _____
--	----------------------------------

21.	Која је два главна правца свог рада Вук најавио 1814. године? Одговор напиши на понуђене линије! Први правац је _____ _____ Други правац је _____
-----	---

22.	Вуков претходник који је извршио свеобухватну реформу српске ћирилице предложивши је за потребе писања српским књижевним језиком на народној основи звао се _____.
-----	--

23..	Екавски и ијекавски изговор у српском језику настали су као посљедица _____.
------	--

24.	Како дијелимо гласове према постојању или непостојању препреке ваздушној струји? а) _____ б) _____
-----	--

25.	Допуни реченицу. Самогласнике другачије зовемо _____, а сугласнике _____.
-----	--

26.	Напиши: а) осмо слово азбуке _____ б) двадесет девето слово абецеде _____
-----	---

27. Допуни реченицу.
Према мјесту творбе сугласници се дијеле на: уснене, зубне,
_____, _____, задњонепчане.

28. Допуни низ одговарајућим гласовима.
Задњонепчани сугласници су: **К**, _____, _____.

29. На линији препиши све надзубне сугласнике из дате реченице.
На пијаци је много добре лубенице.

30. У сваком низу заокружи глас који му **не припада**:
а) Ч, Л, Р, Н
б) Т, Д, З, С, Ц, Л

31. Подвуци звучне сугласнике:
Б, Т, С, Ц, Г, З, Ш

32. Попуните табелу:

Звучни	Б		Д	Ђ		З	Ц			
	П	К	Т		Ш	С	Ч	Ф		Ц

33. Гласови **Г** и **Х** су по мјесту творбе задњонепчани. Напиши какви су ови гласови по звучности.
Г - _____
Х - _____

34. У сљедећем низу гласова заокружите сонанте!
А , **В** , **Д** , **Ј** , **Л** , **О** , **П** , **Р**

35. Шта је непостојано **А**?

36.	Подвуци ријечи у којима се јавља слоготворно Р! ПОРЕДАК, ГРГОЉИ, РОМОРИ, КРЕВЕТ, ТРСКА, ТРЕСАК
37.	У следећој брзалици подвуци пет ријечи у којима је глас Р слоготворан. ЦРН ЈАРАЦ ЦРНОМ ТРНУ ЦРН ВРХ ГРИЗЕ.
38.	Напиши коријен дате групе ријечи. трава, траварица, травнат, затравити _____
39.	Подвуци ријеч која ни припада датом низу. трава, траварица, травнат, утрина
40.	У следећем низу ријечи подвуци изведенице: кућерак, кућетина, градоначелник, водовод, школски, другарски, род
41.	Сљедеће ријечи разврстај према врсти творбе. писмо, поштар, потписати, рачунар, кућа, кућни, кишобран просте: _____ изведене: _____ сложене: _____
42.	Како се зове истакнути дио датих ријечи. прочитати, препливати, нацртати, извадити а) инфикс б) суфикс в) префикс г) интерфикс
43.	Напиши правилно глаголе додавањем префикса: из+чепрати _____ раз+љутити _____

44.	Препознај коријен и творбене наставке код ријечи млинарка . коријен _____ творбени наставци _____
-----	--

45.	У ријечи путников одреди: а) коријен ријечи _____ б) творбену основу _____ в) творбени наставак _____
-----	--

46.	Напиши којом врстом творбе су настале следеће ријечи: писање _____ Београд _____
-----	--

47.	Подвуци коријен ријечи у сваком наведеном примјеру: тупљи, пливач, плански, самац, ноћни
-----	---

48. Попуни табелу траженим подацима.	
Ријечи	Начин творбе
шумарак	
потпис	
прашина	
ватреног	

49.	Уз помоћ суфикса -ач направи ријечи које имају значење вршиоца радње. _____ _____
-----	--

50.	Обиљежи ријеч у којој ПРА није префикс: Прачовјек, правити, прадјед, праисторија
-----	---

51.	Попуни тражене податке у табели.
-----	----------------------------------

	<table border="1"> <tr> <th>Ријечи</th> <th>Начин творбе</th> </tr> <tr> <td>довратак</td> <td></td> </tr> <tr> <td>листати</td> <td></td> </tr> <tr> <td>рукопис</td> <td></td> </tr> </table>	Ријечи	Начин творбе	довратак		листати		рукопис	
Ријечи	Начин творбе								
довратак									
листати									
рукопис									

52.	<p>На крају неких реченица у датом тексту нису написани интерпункцијски знаци. Издвој узвичне реченице и напиши одговарајући знак.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Како сте – рекао сам. - Нисам баш добро, хвала на питању – рекао је. – Наиме, неко је бацао јабуке на мој ауто. Баш овакве - Свашта – рекла је мама. – Што не узмете принцес-крофну
-----	--

53.	<p>Повежи дате глаголе према значењу које имају.</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td>читати</td> <td></td> </tr> <tr> <td>сванути</td> <td>стање</td> </tr> <tr> <td>грмити</td> <td>радња</td> </tr> <tr> <td>сањати</td> <td>збивање</td> </tr> <tr> <td>вољети</td> <td></td> </tr> </table>	читати		сванути	стање	грмити	радња	сањати	збивање	вољети	
читати											
сванути	стање										
грмити	радња										
сањати	збивање										
вољети											

54.	<p>Заокружи слово испред низа ријечи који садржи глаголе:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) ваза, цвијеће, жбун, дрво б) жуто, тамно, шарено, плаво в) сањам, спавам, гледам, желим г) пливање, једрење, роњење, летење
-----	---

55.	<p>Допуни реченице.</p> <p>Основни облик глагола зове се _____.</p>
-----	---

56.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>У ком се времену врши радња исказана глаголима: читам, пишем, бојим, бришем?</p> <ul style="list-style-type: none"> а) будућем времену б) прошлом времену в) садашњем времену
-----	---

	г) немају категорију времена
57.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>У ком се времену врши радња исказана глаголима: учити, писати, спавати, одмарати?</p> <p>а) будућем времену б) прошлом времену в) садашњем времену г) немају категорију времена</p>
58.	<p>Напиши мушки и женски род једнине радног глаголског придјева од сљедећих глагола:</p> <p>а) ВОЉЕТИ - _____ (м.р.), _____ (ж.р.); б) ХТЈЕТИ - _____ (м.р.), _____ (ж.р.); в) ВИДЈЕТИ - _____ (м.р.), _____ (ж.р.).</p>
59.	<p>Дату реченицу препиши у перфекту!</p> <p>Ових дана не излазим из куће.</p> <p>_____</p>
60.	<p>Напиши назив подвучених глаголских облика у сљедећој реченици.</p> <p>Вративши се кући, <u>хвалио се</u> како је добро <u>урадио</u> задатке.</p> <p>_____</p>
61.	<p>Напиши назив обиљеженог облика у датој реченици.</p> <p>Вративши се кући, хвалио се како је добро урадио задатке.</p> <p>_____</p>
62.	<p>Напиши тражени облик од глагола читати у другом лицу једнине мушког рода.</p> <p>презент _____ перфекат _____ императив _____</p>

	футур први _____
--	------------------

63.	Заокружи ријеч која не припада низу. аорист, имперфекат, перфекат, презент, потенцијал, футур,
-----	---

64.	За сваку ријеч из реченице Дјед је обрао јабуке напиши врсту и њене граматичке категорије. а) дјед _____ б) је _____ в) обрао _____ г) јабуке _____
-----	--

65.	Напиши функцију/службу ријечи у реченици Дјед је недавно обрао јабуке. а) дјед _____ б) је обрао _____ в) недавно _____ г) јабуке _____
-----	--

66.	Одреди службу (функцију) ријечи у реченици: Брзо сам упознао оне пријатне људе из Бијељине. а) брзо _____ г) пријатне _____ б) сам упознао _____ д) људе _____ в) оне _____ њ) из Бијељине _____
-----	---

67.	У сљедећим примјерима подвуци субјекат и одреди врсту субјекта. а) Свјетла ће нестати ускоро. _____ б) Срамота ме је. _____ в) Он касно долази кући. _____
-----	---

68.	<p>Заокружи ријеч која не припада низу.</p> <p>именице, замјенице, приједлози, глаголи, придјиви</p>
69.	<p>Повежи три тачна одговора са реченицом да добијеш исправну тврдњу.</p> <p>роду лицу Придјиви се слажу са именицама у падежу виду броју</p>
70.	<p>У сваком низу именица обиљежи ону која се по роду разликује од осталих.</p> <p>а) мама, брат, сека, бака б) чамац, чешаљ, кост, човјек в) јунак, херој, борац, доба</p>
71.	<p>Који падежи се никада не употребљавају са приједлозима?</p> <p>_____</p>
72.	<p>Пажљиво прочитај дати одломак и упиши ријеч која недостаје.</p> <p>Љекари нису успјели да одреде врсту моје _____. Симптоми: несвјестица, висока температура, болови у свим дијеловима тијела, снови опомињући, тешки, мучни, глас само за мене чујан, ...</p>
73.	<p>Осим родитеља имам млађу сестру и брата. Сви кажу да су они моје богатство. Знам, само кад ми то богатство не би растурано по соби и кварило играчке! Биће ваљда бољи када порасту.</p> <p>Ријеч богатство у овом тексту употријебљена је у</p> <p>а) основном б) пренесеном значењу.</p> <p>Заокружи тачан одговор!</p>

б) Средњи ниво

1.	Како се назива наука која се бави проучавањем словенских језика и књижевности? Заврши реченицу! Наука која се бави проучавањем словенских језика и књижевности зове се _____.
2.	Како се зове друго, млађе словенско писмо? _____
3.	Допуни реченицу: Прво словенско писмо је _____, а први књижевни језик Словена звао се _____.
4.	Поредај по хронолошком реду књижевне језике код Срба: старословенски _____ рускословенски _____ српскословенски _____ народни језик _____ славеносрпски _____
5.	Дио граматике који се бави гласовима назива се: а) морфологија б) творба ријечи в) синтакса г) фонетика
6.	Усправном цртом подијели ријечи на слоге. Авион, радница, учионица, истрчати, трка
7.	Напиши како гласи граматичка, а како творбена основа именице РАЧУНЦИЈА . а) граматичка _____,

	б) творбена _____.
8.	Допуни реченицу. Именице према значењу дијелимо на властите, заједничке, мисаоне, _____ и _____.
9.	Допуни реченицу. Све именске ријечи имају сљедеће граматичке категорије: род , _____ и _____.
10.	Допуни реченицу. Промјенљиве ријечи су: именице, _____, _____, _____ и _____.
11.	Заокружи слово испред промјенљиве врсте ријечи. а) и, али, те б) сад, овдје, ту в) кућа, кров, прозор
12.	Одреди врсте ријечи у подвученом дијелу Шантићевог стиха: „Сам сам. Из кута бије сахат стари...“ Прва ријеч је _____. Друга ријеч је _____.
13.	Одреди врсте којима припадају сљедеће подвучене ријечи: а) <u>Око</u> куће је жива ограда. _____ б) Има <u>око</u> соколово. _____
14.	Подвучи непромјенљиве ријечи у сљедећем низу. школа, сунце, уз, иако, лијепа, вјероватно, пети, нити, такав, пуно, писати, ноћас, ух, него, сигурно, дан, шестица, он, са,

15.	Разврстај непромјенљиве врсте ријечи: уз, около, баш, нити, еј, бар, иако, најзад, код, охо. Прилози: _____ Приједлози: _____ Везници: _____ Узвици: _____ Ријечце: _____
-----	---

16.	У сљедећој реченици подвуци именице. Осјећао је да му се од њеног изгледа и осмијеха завртјело у глави.
-----	--

17.	Из низа ријечи издвој именице: <p style="text-align: center;">бајка, кухати, кухиња, мало, кућа, узми</p> _____
-----	---

18.	Напиши род сљедећих именица: а) писмо _____; б) несташко _____; в) мисао _____.
-----	--

19.	Попуните табелу именицама из сљедећег низа именица! Авала, грожђе, јагњад, кокошка, листање, љубав, млијеко, Морава, нафта, петорица, седморка, туга, учење, човјек																										
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 14.28%;"><i>Властите</i></th> <th style="width: 14.28%;"><i>Заједничке</i></th> <th style="width: 14.28%;"><i>Збирне</i></th> <th style="width: 14.28%;"><i>Градивне</i></th> <th style="width: 14.28%;"><i>Апстрактне</i></th> <th style="width: 14.28%;"><i>Бројне</i></th> <th style="width: 14.28%;"><i>Глаголске</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>							<i>Властите</i>	<i>Заједничке</i>	<i>Збирне</i>	<i>Градивне</i>	<i>Апстрактне</i>	<i>Бројне</i>	<i>Глаголске</i>														
<i>Властите</i>	<i>Заједничке</i>	<i>Збирне</i>	<i>Градивне</i>	<i>Апстрактне</i>	<i>Бројне</i>	<i>Глаголске</i>																					

20.	Одреди врсте сљедећих придјева. прољећни _____, сестрино _____, лијеп _____, горњи _____, дрвене _____.
-----	---

21.	<p>Подвучену конструкцију приједлог + именица уобличи у посесивни придјев тако да не промијениш значење:</p> <p>У Милице дуге трепавице</p> <p>_____</p>
22.	<p>Подвуци придјевску замјеницу у датој реченици и одреди јој:</p> <p>Род:</p> <p>Број:</p> <p>Падеж:</p> <p>Заљубио сам се у Персу,нашу комшиницу,јер она ми је била најближа.</p>
23.	<p>Напиши врсту истакнутих ријечи.</p> <p>Док сам послје тога ишао кући, звиждао сам гласно и весело.</p> <p>а) прилог б) придјев в) именица г) приједлог</p>
24.	<p>Напиши којој врсти припада истакнута ријеч.</p> <p>Отпловили су далеко на непознато острво.</p> <p>а) прилог б) придјев в) именица г) приједлог</p>
25.	<p>Напиши којој врсти припада истакнута ријеч.</p> <p>Отпловили су далеко на непознато острво.</p> <p>а) прилог б) придјев в) именица г) приједлог</p>
26.	<p>У сљедећој реченици подвуци прилог.</p> <p>Марљиво ђаче марљиво је учило.</p>

27.	<p>У сљедећим ријечима издвој граматичку основу:</p> <p>а) улица</p> <p>б) играти</p> <p>в) лијепом</p>
28.	<p>Од именице ЛЕД гради:</p> <p>а) придјев _____</p> <p>б) глагол _____</p>
29.	<p>Подвучене личне замјенице напиши у облику номинатива:</p> <p>а) <u>Мене</u> ништа нису питали. _____</p> <p>б) Рекао сам <u>јој</u> да наврати касније. _____</p> <p>в) Питао сам <u>их</u> колико је сати. _____</p> <p>г) Купио сам <u>нам</u> кокице. _____</p>
30.	<p>Независни падежи у српском језику су:</p> <p>_____</p>
31.	<p>Одреди падеж истакнутих ријечи:</p> <p>Појео је комад колача и пошао у школу.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
32.	<p>Користећи особине падежне синонимије српског језика напиши именицу у загради тако да реченице имају исти смисао.</p> <p>Ловац лута _____ (шума).</p> <p>Ловац лута _____ (шума).</p>
33.	<p>Одреди падеж подвучених ријечи.</p> <p>А) Мачка се сколутала <u>под столом</u> . _____</p> <p>Б) Мачка се сколутала <u>испод стола</u>. _____</p>

34. Промјена ријечи по падежима зове се _____, а промјена по лицима и временима зове се _____.

35. Одреди падеж и значење подвучене ријечи.
Ушао је у кућу.
а) падеж: _____
б) значење: _____

36. Одреди падеж и значење подвучене ријечи.
У прољеће долазе ласте.
а) падеж: _____
б) значење: _____

37. Одреди у ком се падежу налазе подвучене именице и какву службу имају у реченици?
а) Купио је млијека. падеж _____ служба _____
б) Купио је млијеко. падеж _____ служба _____

38. Одреди у ком су падежу подвучене ријечи у реченици:
Одговорио му је на писмо и замолио га да се суботом виђају у позоришту.
а) му _____ г) суботом _____
б) писмо _____ д) позоришту _____
в) га _____

39. У датој реченици подвучени су придјев и замјеница. Упиши у табелу назив подврсте подвучених ријечи и називе њихових граматичких категорија у тој реченици.
Маркову вјештину баратања лоптом први су примијетили његови другови.

	Врста ријечи	Подврста ријечи	Род	Број	Падеж
Маркову	придјев				
његови	замјеница				

40. У следећој реченици подвуци присвојне придјевске замјенице.
Моја соба је на лијевој страни наше куће.

41. Подвученим ријечима одреди врсту, падеж, род и број:
У нашој кући је стари орман.
(у) кући _____
орман _____

42. Диони генитив замијени синонимним падежом.
Купио му је сира. _____

43. Разврстај сљедеће ријечи како је започето:
играчка, лијеп, копати, мудар, сунце, ићи, тај, оног.
именице **придјиви** **замјенице** **глаголи**
играчка _____ _____ _____
_____ _____ _____ _____

44. Подвучи ријеч која **не припада** низу:
троје, седам, двојица, девети, двадест пети, четворо

45. Од глагола пјевати, цртати и слушати начини глаголске именице.
_____, _____, _____

46. Колико има предикатских, а колико комуникативних реченица у сљедећем примјеру:
Мама је направила сладолед и позвала комшиницу, па су заједно јеле сладолед и пиле кафу.
а) предикатских _____
б) комуникативних _____

47. Заокружи слово испред низа везника.
а) сад, овдје, ту
б) и, али, те
в) кућа, кров, прозор

48. Допуни реченицу.
Везници су непромјенљиве ријечи које служе _____

49.	<p>Допуни реченицу. Кад прилози у реченици стоје уз глагол имају службу _____.</p>
50.	<p>Разврстај непромјенљиве врсте ријечи:</p> <p>од, више, јој, ето, даље, на, и, па, ух, зар прилози приједлози узвици везници ријечце</p> <p>_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____</p>
51.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Којом врстом творбе су настале истакнуте ријечи?</p> <p>Млади су заинтересовани за спорт. Петар је мамино злато. Пред нама је био висећи мост. Стигло је путујуће позориште.</p> <p>а) извођењем б) слагањем в) претварањем</p>
52.	<p>Допуни реченицу. Главни реченични чланови су: _____</p>
53.	<p>Допуни реченицу: Атрибут, објекат и прилошке одредбе су _____ чланови реченице.</p>
54.	<p>Подвуци субјекат и предикат у датим реченицама.</p> <p>а) Они су показали своје вјештине. б) Капут је узео професор.</p>
55.	<p>Заокружи слова испред примјера у којима је употребљен логички субјекат?</p>

	<p>а) Марко осјећа страх в) Марку ништа није јасно б) Марку се спава г) Марку смо послали писмо.</p>
56.	<p>Издвој предикат у датим реченицама и одреди му врсту. а) Камион је долазио из правца главне улице. б) Он је шестак. в) На крову је сједио смијешни буцмасти Мишленов човјечуљак. а) _____ б) _____ в) _____</p>
57.	<p>У сљедећим примјерима подвуци предикате и одреди врсту. а) Ускоро ће бити директор. Врсте _____ б) Школска зграда је велика и висока. Врста _____ в) Мајка је радила у предузећу. Врста _____</p>
58.	<p>Подвуци објекте у датој реченици. У посљедњем тренутку спасао сам лупу, тако што сам је стрпао у џеп.</p>
59.	<p>У сљедећим реченицама прави објекат подвуци једном цртом, а неправи двјема цртама. а) Милан је брату поклонио лопту б) Ивана често Ани пред спавање прича причу. ц) Позвали су га, јер мисле на њега.</p>
60.	<p>Одреди службу ријечи у реченици: Марија, моја другарица, говори енглески језик. Марија _____ моја другарица _____ говори _____ енглески _____ језик _____</p>

61.	<p>Одреди коју функцију (службу) има подвучена ријеч у реченици. Коса <u>јој</u> је дуга.</p> <p>а) ближи објекат в) атрибут б) даљи објекат г) субјекат</p>
62.	<p>Глаголе према прелазности дијелимо на:</p> <p>а) прелазне, непотпуне, повратне б) прелазне, непрелазне, повратне в) непрелазне, прелазне, непотпуне г) непрелазне, несвршене, повратне</p>
63.	<p>У сљедећим низовима глаголских облика прецртај онај који том низу не припада:</p> <p>а) чујући, кујући, видећи, помоћи б) пливамо, кажимо, чувајмо, вежимо</p>
64.	<p>Био сам прешао мало више од половине пута кад је наишао воз.</p> <p>Истакнути глаголски облици у датој реченици зову се</p> <p>_____ и _____.</p>
65.	<p>Како се зове обиљежени глаголски облик?</p> <p>Донијећу ти свеску кад будем завршио задаћу.</p> <p>_____</p>
66.	<p>Написи како гласи инфинитив сљедећих глагола:</p> <p>Зујало је _____ Ричу _____</p>
67.	<p>Напиши називе глаголских облика.</p> <p>а) ће узети, узеће _____</p>

б) читао,пјевао _____
 в) читам,пјевамо _____
 г)је радио,су радили _____
 д)учити,пјевати _____
 ђ)мислила,сањала _____

68. На линији испред назива глаголског облика напиши одговарајући редни број.
 1. РЕКАО БИ _____ футур II
 2. КАЗАЋУ _____ глаголски прилог садашњи
 3. ПУТУЈУЋИ _____ футур I
 4. БУДЕМО ДАЛИ _____ потенцијал

69. Допуните наредну табелу траженим дијеловима задатих ријечи!

<i>Ријеч</i>	<i>Тражени дио</i>	<i>Одговор</i>
Гледати	Инфинитивни наставак	
Моћи	Инфинитивна основа	
Таблица	Граматички наставак	
Уловити	Коријен ријечи	
Читати	Презентска основа	

70. Разврстајте глаголе из понуђеног низа према категорији глаголскога рода!
 Возити, вољети се, гледати, купати се, спавати, ходати

<i>Прелазни глаголи</i>	<i>Непрелазни глаголи</i>	<i>Повратни глаголи</i>

71.	<p>Глагол из слједеће реченице напиши у свим облицима плусквамперфекта трећег лица једине средњег рода.</p> <p>Трчање му је досадило.</p> <p>_____</p>
72.	<p>Заокружи слово испред тачне тврдње.</p> <p>а) Синтагма је исто што и реченица. б) Субјекат и предикат чине синтагму. в) Синтагма може бити само једна ријеч. г) Субјекат и предикат не могу чинити синтагму.</p>
73.	<p>Напиши на линији главну ријеч у истакнутим синтагмама.</p> <p>а) У кући је била једна велика соба. _____</p> <p>б) Све наше игре биле су веома занимљиве. _____</p>
74.	<p>Подвучи главне ријечи у слједећим синтагмама:</p> <p>Сумњиво лице, Дан шести, На Дрини ћуприја, Плава гробница, Почетак буне протих дахија, Гроб у житу, Поход на мјесец,</p>
75.	<p>Одреди врсте подвучених синтагми.</p> <p>а) Дјеца <u>се играју у дворишту</u>. _____</p> <p>б) Стигли смо <u>веома брзо</u>. _____</p> <p>в) То је <u>изузетно добар рад</u>. _____</p> <p>г) Волим <u>улице града</u>. _____</p>
76.	<p>Подвучи управни члан у датим синтагмама.</p> <p>а) <u>веома снажно</u> б) <u>улице града</u> в) <u>изузетно добар</u> г) <u>пространо двориште</u></p>
77.	<p>Повежи примјере синтагми са одговарајућим називом врсте синтагме (један назив је вишак):</p> <p>нарочито снажно именичка</p>

	<p>чекајући будућност прилошка</p> <p>добра књига придјевска</p> <p> глаголска</p>
78.	<p>Подвучену синтагму претвори у зависну реченицу.</p> <p>Дошао је у школу <u>прилично рано</u>.</p> <p>_____</p>
79.	<p>У сљедећем примјеру подвучи зависну реченицу у служби прилошке одредбе за вријеме.</p> <p>Пошто смо се смјестили, отишли смо на плажу која се налазила недалеко од хотела у коме смо одсјели.</p>
80.	<p>Не мијењајући смисао реченице, подвучене приједлошко-падежне конструкције замијени зависним реченицама.</p> <p>а) Дошли су <u>ради потписивања уговора</u>.</p> <p>_____</p> <p>б) Мимоишли смо се са њима <u>због потписивања другог уговора</u>.</p> <p>_____</p>
81.	<p>Напиши колико има простих реченица у датој сложеној реченици.</p> <p>Стајао сам под тушем да нико не би видио сузе које су ми лиле низ образе.</p> <p>_____</p>
82.	<p>Дату реченицу напиши у инверзији!</p> <p>Ана је отишла код другарице иако је било хладно.</p> <p>_____</p>
83.	<p>Из чега се састоје независно сложене реченице?</p> <p>_____</p>

84.	Из чега се састоје зависносложене реченице? _____ _____
85.	Да ли је дата реченица независносложена, зависносложена или вишеструкосложена? Стајао сам под тушем да нико не би видио сузе које су ми лиле низ образе. _____
86.	Заокружи слово испред тачног одговара. Колико има предикатских реченица у датој сложеној реченици? Стресамо прашину путовања са наших патика, мајица и панталона истањених кољена; свлачимо се на првом комаду жала на који смо наишли и улазимо у море које нас прима за своје. а) три б) четири в) пет г) шест
87.	Заокружи слово испред тачног одговора. Дошао је <u>да ми донесе поклон</u> . Подвучена реченице је: а) узрочна б) саставна в) намјерна г) раставна
88.	У сљедећој реченици подвуци намјерну зависну реченицу. Пошто је ова књига коју сам највише вољела да читам у младости, сада је поклањам теби да би и ти уживала у њој.

89.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој зависна реченица има мјесно значење:</p> <p>а) Идем гдје ме нико неће наћи.</p> <p>б) Рекао ми је да ће ми показати кућу гдје се родио.</p> <p>в) Ни сада се не зна гдје је благо сакривено.</p>								
90.	<p>Подвуци зависну реченицу у сложеној и одреди је по значењу:</p> <p>а) Ако је неко луд, не буди му друг. _____</p> <p>б) Удари киша као да се облак проломио. _____</p>								
91.	<p>Подвуци зависну реченицу и одреди јој врсту:</p> <p>Показао сам му како то да уреди. _____</p>								
92.	<p>Подвуци зависну реченицу и напиши каква је.</p> <p>Није дошла на рођендан јер је била болесна.</p> <p>_____</p>								
93.	<p>Одреди врсту подвучене зависне реченице.</p> <p><u>Кад су се родитељи вратили</u>, они су већ увелико спавали.</p> <p>_____</p>								
94.	<p>Повежи зависне реченице са њиховом врстом:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;">Младић је чувао <i>што је стекао</i>.</td> <td>намјерна</td> </tr> <tr> <td>Не иди <i>гдје ниси позван!</i></td> <td>узрочна</td> </tr> <tr> <td>Сјео сам у први ред <i>како бих изблиза гледао утакмицу</i>.</td> <td>мјесна</td> </tr> <tr> <td>Били смо тужни <i>јер смо поражени</i>.</td> <td>објекатска (односна)</td> </tr> </table>	Младић је чувао <i>што је стекао</i> .	намјерна	Не иди <i>гдје ниси позван!</i>	узрочна	Сјео сам у први ред <i>како бих изблиза гледао утакмицу</i> .	мјесна	Били смо тужни <i>јер смо поражени</i> .	објекатска (односна)
Младић је чувао <i>што је стекао</i> .	намјерна								
Не иди <i>гдје ниси позван!</i>	узрочна								
Сјео сам у први ред <i>како бих изблиза гледао утакмицу</i> .	мјесна								
Били смо тужни <i>јер смо поражени</i> .	објекатска (односна)								
95.	<p>У датој брзалици подвуци безвучни задњонепчани сугласник.</p> <p>НА ВРХ БРДА ВРБА МРДА</p>								
96.	<p>Подвуци ријечи у којима се јавља непостојано А:</p>								

	момак, сестра, познат, писац, тачка, занат.
--	---

97.	<p>Која гласовна промјена је извршена у слjedeћим примјерима:</p> <p>а) здравље _____</p> <p>б) душица _____</p> <p>в) истопити _____</p> <p>г) кога _____</p>
-----	--

98.	<p>Слједeће ријечи су примјер одступања од гласовне промјене. Напиши од које гласовне промјене се одступа у овим ријечима.</p> <p>а) Сњежана _____</p> <p>б) Милкин _____</p>
-----	---

99.	<p>У ријечи болесна извршене су двије гласовне промјене. Наведи их!</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
-----	---

100.	<p>Напиши присвојне придјеве од именица:</p> <p>Милица Драгица Аница</p> <p>_____ _____ _____</p> <p>Која гласовна промјена је у њима извршена?</p>
------	---

101.	<p>Прецртај некњижевне ријечи:</p> <p>а) Милки - Милци</p> <p>б) баци - баки</p> <p>в) значци - значки</p> <p>г) мачци – мачки</p>
------	--

102.	<p>Сљедеће ријечи су одступања (изизеци) од гласовних промјена, напиши којих:</p> <p>а) зналац _____</p> <p>б) одселити _____</p> <p>в) чики _____</p>
103.	<p>Која гласовна промјена је извршена у сљедећим ријечима?</p> <p>а) сеоски _____</p> <p>б) данашњи _____</p>
104.	<p>Која гласовна промјена је извршена у сљедећим примјерима:</p> <p>а) руски _____</p> <p>б) посна _____</p>
105.	<p>Прецртај некњижевне ријечи:</p> <p>а) варилац – вариоц</p> <p>б) жалилаца – жалиоца</p> <p>в) тужиоц – тужилац</p> <p>г) браниоц- бранилац</p>
106.	<p>Подвуци правилно написане ријечи.</p> <p>читалац – читаоц</p> <p>гледаоц - гледалац</p>
107.	<p>Које гласовне промјене препознајеш у ријечима:</p> <p>а) мајчин _____</p> <p>б) успут _____</p>
108.	<p>На линији испод ријечи напиши називе гласовних промјена које су извршене у њима:</p>

	<p>задаци, подаци, напици</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p>
109.	<p>Одредите које су то гласовне промјене извршене у побројаним ријечима!</p> <p>а) Грмље – _____</p> <p>б) Испустити – _____</p> <p>в) Кнежеви – _____</p>
110.	<p>Заокружи слово испред правилно написане ријечи.</p> <p>а) прехрамбени</p> <p>б) страпнутица</p> <p>в) једампут</p> <p>г) црвемперка</p>
111.	<p>Напиши назив гласовне промјене која је извршена у ријечи.</p> <p>а) печем _____</p> <p>б) стамбени _____</p> <p>в) тврђи _____</p> <p>г) руски _____</p>
112.	<p>Које двије гласовне промјене су извршене у ријечи расипати?</p> <p>_____ и _____</p>
113.	<p>Допиши одговарајући облик ријечи која је дата у загради.</p> <p>а) У програм не треба укључити само једног _____ (слушалац), већ много _____ (слушалац).</p> <p>б) Мој брат игра фудбал у првој _____ (лига).</p> <p>в) Купио сам _____ (бака) букет ружа.</p>
114.	<p>Заокружи слово испред правилно написане групе ријечи.</p> <p>а) згурити, проситба, грацки</p> <p>б) сгурити, просидба, гратски</p>

	<p>в) згурити, просидба, градски</p> <p>г) сгурити, проситба, градски</p>
115.	<p>Прецртај некњижевне ријечи:</p> <p>а) сутски - судски</p> <p>б) господски - госпотски</p> <p>в) србски - српски</p>
116.	<p>Како се зове посебно истицање слогова при изговору?</p> <p>_____.</p>
117.	<p>У слједећим ријечима заокружи наглашене слокове:</p> <p>вода, село, записивати, записати</p>
118.	<p>Подвуци све ријечи које имају дуги акценат.</p> <p>мајка, кућа, глава, рука, поље, нога, прича.</p>
119.	<p>Заокружи слово испред ријечи које имају дуги акценат.</p> <p>а) лук (поврће)</p> <p>б) лук (старо оружје)</p> <p>в) град (насеље)</p> <p>г) град (крупa, врста падавине)</p>
120.	<p>У слједећој групи ријечи подвуци ријечи са дугоузлазним акцентом:</p> <p>душа, мајка, колица, боровница, груди, ђурђевак, глава, срце, мудар</p>
121.	<p>Заокружи слово испред ријечи које имају кратки акценат.</p> <p>а) пас (појас)</p> <p>б) пас (домаћа животиња)</p> <p>в) коса (длаке на глави)</p> <p>г) коса (линија)</p>

122.	<p>Који глаголски облици су употријебљени у реченици Кад будем студирао, живјећу у Бањој Луци?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
123.	<p>Обиљежи слово испред простих реченица.</p> <p>а) То зависи од годишњих доба.</p> <p>б) Сећам се како смо једне зиме од снега правили дивну тврђаву.</p> <p>в) Понекад пође и моје друштво из улице, па се добро најурцамо.</p> <p>г) Некад смо се забављали пратећи по снијегу траг животиња.</p>
124.	<p>Реченица Бјежи колико хоћеш, али утећи не можеш! по саставу је сложена.</p> <p>Однос између простих реченица у овој сложеној је _____.</p>
125.	<p><u>Блијед као папир</u>, Пеђа је сједио крај отвореног прозора.</p> <p>Подвучени дио у датој реченици има функцију/службу</p> <p>а) објекта</p> <p>б) субјекта</p> <p>в) атрибута</p> <p>г) апозиције</p>
126.	<p>Подвуци проклитике у сљедећој реченици:</p> <p>Донијећу ако шта купим.</p>
127.	<p>Доврши реченицу.</p> <p>Акценат једносложних ријечи може бити _____ и _____.</p>
128.	<p>Разврстај ријечи према захтјеву.</p>

	САН, НОС, ПОДНЕ, ЗДРАВ, ПОЉЕ, СУНЦЕ	
	Ријечи са кратким акцентом	Ријечи са дугим акцентом

129.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Шесторо браће је на игралишту. б) Шесторица браће су на игралишту.
------	---

130.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Идем мало да одморим. б) Идем мало да се одморим.
------	--

131.	Презиме Чомски напиши у генитиву! _____
------	---

132.	Допуни табелу као што је започето:		
	Примјер	Синоним	Антоним
	причати		
			радост
	пуначак		

133.	<p>Сљедећим ријечима додај сродне ријечи по значењу (синониме).</p> <p>а) отаџбина _____</p> <p>б) пасуљ _____</p> <p>в) стомак _____</p> <p>г) весео _____</p>
------	---

134.	<p>Повежи ријечи из колона тако да добијеш парове синонима. Једна ријеч је вишак!</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding: 5px;">самогласник</td> <td style="padding: 5px;">тама</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">бездан</td> <td style="padding: 5px;">веранда</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">тријем</td> <td style="padding: 5px;">вокал</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">свјетлост</td> <td style="padding: 5px;">провалија</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">мердевине</td> <td style="padding: 5px;">консонант</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="padding: 5px;">љестве</td> </tr> </table>	самогласник	тама	бездан	веранда	тријем	вокал	свјетлост	провалија	мердевине	консонант		љестве
самогласник	тама												
бездан	веранда												
тријем	вокал												
свјетлост	провалија												
мердевине	консонант												
	љестве												

135.	<p>Ријеч БЛАТО повежи са одговарајућим глаголом тако да добијеш фразеологизам који означава спас од невоље!</p> <table style="width: 100%; border: none; margin-top: 20px;"> <tr> <td style="padding: 5px;">Имати као</td> <td style="padding: 5px;">БЛАТА</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Правити од</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Извући се из</td> <td></td> </tr> </table>	Имати као	БЛАТА	Правити од		Извући се из	
Имати као	БЛАТА						
Правити од							
Извући се из							

136.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора:</p> <p>Кад кажемо <i>пресипати из шупљег у празно</i>, то значи:</p> <p>а) нешто радити на силу</p> <p>б) радити узалудан посао</p> <p>в) чинити добру ствар</p>
------	--

137.	<p>У једној реченици ријеч ГРЛО има пренесено значење. Заокружи слово испред те реченице.</p> <p>а) Њега је два дана бољело грло.</p> <p>б) У недјељу се на хиподрому такмичи и наше грло.</p> <p>в) Ко много прича, често има проблема са грлом.</p>
------	---

138.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора:</p> <p>Кад кажемо <i>млатити празну сламу</i>, то значи:</p> <p>а) залагати се за интересе других</p> <p>б) вољети послове у пољу</p> <p>в) причати или радити нешто без сврхе или циља</p>
------	---

139.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора:</p> <p>Кад кажемо да неко <i>има слабу тачку</i> то значи да има:</p> <p>а) Гордијев чвор</p> <p>б) Ахилову пету</p> <p>в) Парисову јабуку</p>
------	--

140.	<p>Одреди којој врсти функционалног стила припада сљедећа реченица и одговор напиши на линији.</p> <p>Против овог рјешења може се изјавити жалба Републичком педагошком заводу у року од 8 дана од дана пријема рјешења.</p> <p>_____ стил.</p>
------	---

в) Напредни ниво

1.	Подвуци непромјенљиве ријечи у датој реченици. Да ли ћете данас доћи на тренинг?
2.	Заокружи слово испред тачног одговора. Које врсте ријечи могу бити и промјенљиве и непромјенљиве? а) прилози и приједлози б) бројеви и прилози в) везници и замјенице г) придјиви и приједлози
3.	Допуни реченицу. Компарацију имају неки _____ и неки _____.
4.	Како гласи компаратив сљедећих придјева: Придјеви Компаратив строг _____ висок _____ зелен _____ смијешан _____ јасан _____ бијел _____
5.	Кратком усправном линијом обиљежи изговорне цјелине у сљедећој реченици: Јави нам јеси ли се уписао у школу.
6.	Издвој ненаглашене ријечи из дате реченице. Јави нам јеси ли се уписао у школу. _____
7.	Заокружи слово испред одговора у коме су наведене све проклитике из дате реченице. Изашао је из куће без торбе и брзо се вратио по њу.

	<p>а) из, се, по б) из, без, и, по в) је, из, без г) из, без, по</p>
8.	<p>Заокружи слово испред одговора у коме су наведене све енклитике из дате реченице.</p> <p style="text-align: center;">Ви ћете то завршити, а ја ћу вас наградити.</p> <p>а) то, а, вас б) ћете, а, ћу в) ћете, то, ћу г) ћете, ћу, вас</p>
9.	<p>Акценатски систем српског књижевног језика чине четири акцената. Напиши како се зову ти акценати:</p> <p>_____</p> <p>_____.</p>
10.	<p>Подвуци наглашене самогласнике у сљедећим ријечима: П Р И З Н А Т И - П Р И З Н А Њ Е</p>
11.	<p>Подвуци наглашене самогласнике у сљедећим ријечима: К О Р А К - К О Р А Ч А Т И</p>
12.	<p>Обиљежи одговарајући акценат.</p> <p>л у к (поврће) – л у к (лук и стријела) г р а д (насеље) – г р а д (крупa, врста падавине)</p>
13.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Који акценат имају ријечи трн, прст, брат?</p> <p>а) краткосилазни б) краткоузлазни в) дугоузлазни г) дугосилазни</p>

14.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Који акценат имају ријечи сунце, мајка, застава?</p> <p>а) краткосилазни б) краткоузлазни в) дугосилазни г) дугоузлазни</p>
15.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Који акценат имају ријечи глава, храбар, писати?</p> <p>а) краткосилазни б) краткоузлазни в) дугосилазни г) дугоузлазни</p>
16.	<p>Акцентовати ријеч у подвученој реченици стиха:</p> <p>„<u>Сам сам</u>. Из кута бије сахат стари...“</p>
17.	<p>Заокружи слова испред реченица у којима су тачне тврдње.</p> <p>а) Све ријечи у српском језику имају свој акценат. б) Све ријечи у српском језику немају свој акценат. в) Акценат у српском језику може стајати на првом слогу ријечи. г) Акценат у српском језику може стајати на посљедњем слогу вишесложне ријечи.</p>
18.	<p>Сљедеће ријечи разврстај на енклитике и проклитике:</p> <p>су, те, у, а, ме, из, са, га.</p> <p>Енклитике: _____</p> <p>Проклитике: _____</p>
19.	<p>Допуните сљедећу реченицу!</p> <p>Енклитички облик датива личне замјенице ЈА гласи _____.</p>

20.	Усправном цртом обиљежи акценатске цјелине у реченици: Крњ мјесец наранцасте боје пливао је у дну видика и дизао се прохладни вјетар.
-----	--

21.	Одреди инфинитивну основу датих глагола. а) читати _____ б) цртати _____
-----	--

22.	Одреди инфинитивну основу датих глагола а) пећи _____ б) плести _____ в) сјести _____
-----	--

23.	Одреди инфинитивну основу датих глагола а) рећи _____ б) свирати _____ в) подићи _____
-----	---

24.	Повежи ријечи из лијеве колоне са ријечима из десне колоне: <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>кружић</p> <p>сеоба</p> <p>руски</p> <p>свадба</p> </div> <div style="width: 45%;"> <p>прелазак Л у О</p> <p>палатализација</p> <p>једначење сугласника по звучности</p> <p>губљење сугласника</p> </div> </div>
-----	---

25.	У ријечи бешчашће извршене су три гласовне промјене. Које? _____
-----	---

26.	<p>У ријечи ПЕТАР двоуснени сугласник замијени двоусненим сонантом и напиши како гласи ријеч коју си добио.</p> <p>_____</p>
27.	<p>Заокружи слово испред сложених реченица.</p> <p>а) Кажи и заврши с тим.</p> <p>б) Иван је хтио да купи сладолед.</p> <p>в) Мислио је о сутрашњим обавезама чешкајући се по глави.</p> <p>г) Мама се појавила бора на челу као да ће ускоро да добије мигрену.</p>
28.	<p>Промјеном везника претвори ову супротну у искључну реченицу.</p> <p>Школа је чиста, али пред вратима има смећа.</p>
29.	<p>Дату просту реченицу претвори у сложену, а да она при том не промијени значење.</p> <p>Ћутећи су ходали.</p> <p>_____</p>
30.	<p>Подвуци предикате у датој реченици.</p> <p>Чим зађе сунце, комарци се јаве и гризу као помахнитали, а човјек је немоћан.</p>
31.	<p>Од глагола ПОМУСТИ направи глаголски придјев трпни женског рода у једнини!</p> <p>_____</p>
32.	<p>Акцентуј ријечи:</p> <p>к у ћ и ц а , г л е д а њ е</p>

33.	<p>Одреди значење непознате ријечи и заокружи тачан одговор:</p> <p>Званичници 13 земаља на Међународном форуму у Москви усвојили су Декларацију о очувању тигрова.</p> <p>ДЕКЛАРАЦИЈА је:</p> <p>а) скуп радова о тигровима;</p> <p>б) свечана и службена изјава;</p> <p>в) књига пјесама;</p> <p>г) записник.</p>
-----	---

34.	<p>Попуните сљедећу табелу траженим облицима задатих именица!</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">Именица</th> <th style="padding: 5px;">Тражени облик</th> <th style="padding: 5px;">Одговор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">Богатство</td> <td style="padding: 5px;">Антоним</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Камен</td> <td style="padding: 5px;">Аугментатив</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Младост</td> <td style="padding: 5px;">Антоним</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Кућа</td> <td style="padding: 5px;">Деминутив</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Ученик</td> <td style="padding: 5px;">Синоним</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table>	Именица	Тражени облик	Одговор	Богатство	Антоним		Камен	Аугментатив		Младост	Антоним		Кућа	Деминутив		Ученик	Синоним	
Именица	Тражени облик	Одговор																	
Богатство	Антоним																		
Камен	Аугментатив																		
Младост	Антоним																		
Кућа	Деминутив																		
Ученик	Синоним																		

35.	<p>Напиши синонине за сљедеће ријечи.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">АСИМИЛАЦИЈА</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">КОМПЈУТЕР</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ВОКАЛ</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ДЕРИВАЦИЈА</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">КОНГРУЕНЦИЈА</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table>	АСИМИЛАЦИЈА		КОМПЈУТЕР		ВОКАЛ		ДЕРИВАЦИЈА		КОНГРУЕНЦИЈА	
АСИМИЛАЦИЈА											
КОМПЈУТЕР											
ВОКАЛ											
ДЕРИВАЦИЈА											
КОНГРУЕНЦИЈА											

36.	<p>Одреди врсту и граматички род и број именица:</p>
-----	--

	а) МОМЧАД _____ б) МОМЧЕ _____ в) МОМЧИЋИ _____
--	---

37.	Година Вукове побједe је 1847, јер су тада објављена четири дјела писана и штампана на чистом народном (вуковском) језику. На понуђене линије наведи ауторе и називе њихових дјела! <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 50%;">Аутор</td> <td style="text-align: center; width: 50%;">Назив дјела</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">_____</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">_____</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">_____</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> </table>	Аутор	Назив дјела	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Аутор	Назив дјела								
_____	_____								
_____	_____								
_____	_____								

38.	Поред наведене тврдње напиши име личности на коју се односи. а) Предложио је реформу српске азбуке на коју се угледао Вук Ст. Караџић. _____ б) Написао је спјев <i>Бој змаја с орлови</i> . _____ в) Саставио је први рјечник српског народног језика. _____
-----	---

39.	Подијели сљедећу вишеструкосложену реченицу и подвуци све предикате. Више нисам могао да их слушам јер су причали свашта и ја пођох са Вујом да гледам како Видрићи пиле греду за нову кућу Андрије Видакова, Ивановог оца.
-----	--

40.	Све подвучене именице означавају мјесто глаголске радње. Одреди у ком су падежу. а) Стајао је пред <u>школом</u> . _____ б) Ушао сам у <u>школу</u> . _____ в) Ученици уче у <u>школи</u> . _____ г) Моја кућа је иза <u>школе</u> . _____
-----	---

д) Заједно идемо према школи. _____

41. Попуни табелу!

Примјери	Коријен ријечи	Творбена основа	Творбени наставак	Граматичка основа	Граматички наставак
учитељица					
каменчић					

42. У датој реченици подвученим ријечима одреди: врсту ријечи, подврсту и називе њихових граматичких категорија, па их упиши у дату табелу.
Сеоским путем кораци ознојених и ријетких пролазника тупо пуфћу по прашину.

Ријечи	Врста ријечи	Подврста	Род	Број	Падеж
Сеоским					
Путем					
пролазника					
прашину					

43. У датој реченици подвученим ријечима одреди: врсту ријечи, подврсту и називе њихових граматичких категорија, па их упиши у дату табелу.
Сеоским путем кораци ознојених и ријетких пролазника тупо пуфћу по прашину.

Ријечи	Врста ријечи	Подврста	Род	Број	Падеж
Сеоским					
Путем					
пролазника					
прашину					

44.	Попуните наредну табелу одговарајућим обликом (степеном) придева!		
	Позитив	Компаратив	Суперлатив
		Боља	
	Високо		
		Јефтинија	
			Најгори
	Строг		

45.	<p>Одреди значење генитива у следећим примјерима.</p> <p>Ово је кућа нашег чувеног писца.</p> <p>Желим да пробам парче тог колача.</p> <p>Носио је мајицу дугих рукава.</p>
-----	---

46.	<p>Придружи уз сваку реченицу њену врсту стављајући одговарајући број!</p> <p>__ Некад се није остајало вани до ситних сати. 1. саставна</p> <p>__ Нигдје среће и осмијеха! 2. безлична</p> <p>__ Зидови су окречени у црвено. 3. непотпуна</p> <p>__ Сједимо мирно и слушамо оца. 4. пасивна</p>
-----	---

47.	<p>Дате просте реченице повежи у сложену раставним везником!</p> <p>Свакодневно тренира. Тренира само викендом.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
-----	---

48.	<p style="text-align: center;">Жабе</p> <p>У некој бари становале двије жабе. На љето бара пресакне, а оне је оставе и крену тражити другу. Наиђу на дубок бунар па једна жаба, опазивши га, рече другој: „Сиђимо, пријо, заједно у овај бунар.“ Друга ће на то: „Ако и ова вода пресакне, како ћемо одавде изаћи?“</p> <p>Посљедњу реченицу из текста напиши у трећој варијанти управног говора!</p>
-----	--

	<hr/> <hr/>
--	-------------

49.	<p>Из слједеће реченице препиши ријеч у којој се извршила гласовна промјена једначење сугласника по мјесту творбе.</p> <p>Читао је чланак о успјешним спортистима у данашњим новинама.</p> <hr/>
-----	---

50.	<p>Сљедећу реченицу препиши правилно и објасни грешку.</p> <p>Није отишао на утакмицу ради болести.</p> <hr/> <hr/>
-----	---

ПРАВОПИС

а) Основни ниво

1.	<p>Заокружи слово испред правилно написане реченице.</p> <p>а) Не дирај то? б) Да ли си све спаковао! в) Испричаћу ти кад дођем г) Она пише уредно.</p>
2.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Први стих дате строфе садржи двије реченице. Који интерпункцијски знак треба уписати на крају тих реченица?</p> <p>Сањам ли Ил` би ово јава била Из растворених листова и страна Прхнуше лаке тице, ко са грана, И по соби ми свуд развише крила.</p> <p>а) тачка б) упитник в) узвичник г) тачка запета</p>
3.	<p>Заокружи слово испред неправилно написане ријечи</p> <p>а) хрђа б) хљеб, в) храна г) храст</p>
4.	<p>Заокружи слово испред правилно написаног облика аориста.</p> <p>а) ја пеко б) ја пече в) ја пекао</p>

	г) ја пекох
--	-------------

5.	Упиши ц и ђ тако да ријеч добије тражено значење: а) врећа - ___ ак б) ученик - ___ ак
----	--

6.	Заокружи слово испред правилно написаног низа ријечи. а) ђеп, ђаво, цурђевак, буђак б) цеп, цаво, ђурцевак, буцак в) цеп, ђаво, ђурђевак, буцак г) цеп, ђаво, цурцевак, буђак
----	---

7.	Заокружи слово испред правилно написане ријечи: а) нај јачи б) најјачи в) најачи г) најјаћи
----	---

8.	Заокружи слово испред правилно написаних ријечи: а) змија б) авијон в) историја г) гимназија
----	--

9.	Заокружи слово испред правилно написане реченице у управном говору: а) Маја ми је рекла да узмем своје ствари! б) Маја ми је рекла: узми своје ствари! в) Маја ми је рекла „Узми своје ствари!“
----	--

	г) Маја ми је рекла: „Узми своје ствари!“
--	---

10.	<p>Заокружи слово испред тачно написане реченице са управним говором.</p> <p>а) „Свјетлана устани“, звала је мајка “закаснићеш“.</p> <p>б) „Свјетлана устани“ звала је мајка, “закаснићеш“.</p> <p>в) „Свјетлана, устани“, звала је мајка, „закаснићеш“.</p> <p>г) „Свјетлана устани, звала је мајка, закаснићеш“.</p>
-----	--

11.	<p>Напиши ћирилицом скраћенице датих ријечи:</p> <p>а) тона _____</p> <p>б) литар _____</p> <p>в) километар _____</p> <p>г) сантиметар _____</p>
-----	--

12.	<p>Напиши ћирилицом скраћенице сљедећих ријечи:</p> <p>а) број _____</p> <p>б) доктор _____</p> <p>в) година _____</p> <p>г) на примјер _____</p>
-----	---

13.	<p>Поред сваке ријечи напиши ћирилицом њену скраћеницу:</p> <p>а) грам _____</p> <p>б) метар _____</p> <p>в) улица _____</p> <p>г) ученик _____</p>
-----	---

14.	<p>На линијама поред скраћеница напиши пуне називе:</p> <p>СКЗ _____</p>
-----	--

	СПЦ _____ ОШ _____
--	-----------------------

15.	Напиши суперлативе сљедећих придјева: а) јак - _____ б) благ- _____
-----	---

16.	Напиши правилно сљедећу реченицу. а) Нај ми је драже узети нај бољи комад колача. б) Нај драже ми је узети нај бољи комад колача. в) Најмије драже узети најбољи комад колача. г) Најдраже ми је узети најбољи комад колача.
-----	--

17.	Заокружи слово испред правилно написане реченице. а) Да видим јесили ми донијела задатке и дали ћу их знати ријешити? б) Да видим јеси ли ми донијела задатке и дали ћу их знати ријешити? в) Да видим јеси ли ми донијела задатке и да ли ћу их знати ријешити? г) Да видим јеси ли ми донијела задатке и далићу их знати ријешити?
-----	--

18.	Заокружи правилно написане ријечи. а) дјеца б) цвјет в) рјеч г) свијет
-----	--

19.	Напиши ијекавским обликом дате ријечи: лек _____
-----	---

	месец _____ речник _____ светлост _____
--	---

20.	Напиши ијекавске облике датих ријечи: доле _____ хтео _____ део _____
-----	--

21.	Напиши словима дате бројеве: а) 12 _____ б) 22 _____ в) 137 _____ г) 300 _____
-----	---

22.	Напиши цифрама дате бројеве: а) седам _____ б) тринаест _____ в) тридесет (и) осам _____
-----	--

23.	У сљедећем одломку недостају интерпункцијски знакови. Упиши их гдје им је мјесто. Понесемо нешто за сједење сока и воћа а ја обавезно и један ножић. Некад тамо наберемо цвијећа кукуријека јагорчевине или љубичица. Некад има плодова купине шипка жира а некад нам је главно да гацамо по дубоком снијегу. То зависи од годишњих доба.
-----	--

24.	Препиши реченицу писаним словима у складу са правописним правилима. ОТАЦ СЕ У ЈЕСЕН 2015 ВРАТИО СА СЛУЖБЕНОГ ПУТОВАЊА БЕОМА
-----	--

	<p>УМОРАН ЗБОГ ДУГОГ ЗАДРЖАВАЊА НА АУСТРИЈСКО-МАЂАРСКОЈ ГРАНИЦИ.</p> <hr/> <hr/> <hr/>
--	--

б) Средњи ниво

1.	Подвуци правилно написане ријечи: кучичи, кућни, чепић, чекич, таћно
2.	Упиши ч или ћ на мјесто гдје је то потребно: а) у__ионица б) слам__ица в) ку__ерак г) __уп
3.	Напиши ч и ћ гдје недостају: Срео сам __ика Милана из Гламо__а, оног који продаје __увени гламо__ки кромпир.
4.	Заокружи Т ако је тврдња у сљедећој реченици тачна или Н ако није тачна. Ријечца не се пише уз глаголе увијек заједно. Т Н
5.	Заоркужи слово испред неправилно написаних ријечи. а) нечовјек б) не радо в) неволим г) неваљало
6.	Заокружи слово испред реченице у којој су све ријечи исправно написане. а) Рекла је да не може да дође!

	б) Не показуј прстом на непознату особу! в) Не слано јело ми не прија! г) Незнам колико пута нисам написао задаћу!
--	--

7.	Подвучи погрешно написану ријечцу не у датим реченицама. Незнам како ћу стићи до школе. Немам кишобран и пут ми је не познат.
----	--

8.	Заокружи слово испред правилно написаних облика. а) нећу б) немам в) незнам г) немогу
----	---

9.	На датој линији напиши како се зову становници мјеста (облик м.р.). а) Билећа _____ б) Нови Сад _____ в) Бањалука _____ г) Котор Варош _____
----	--

10.	Препиши реченицу писаним словима. Ана живи у бањалучком насељу нова варош, а Марко у новом граду. _____ _____
-----	--

11.	Исправи гдје је погрешно написано, а што сматраш исправним на линију стави плус (+).
-----	--

	Мајевички _____ , мамин _____ , Сарајевске _____ , Иванов _____ , веснин _____ , шумадински _____ .
--	---

12.	На датој линији напиши правилно имена насељених мјеста. а) двор на уни _____ б) крупа на врбасу _____ в) оштра лука _____ г) нова топола _____
-----	--

13.	Заокружи слово испред неправилно написаног имена географског појма. а) Фрушка гора б) Панчићев врх в) Бока Которска г) Стара планина
-----	---

14.	На датој линији напиши правилно имена историјских догађаја. а) косовска битка _____ б) први свјетски рат _____ в) други српски устанак _____ г) октобарска револуција _____
-----	---

15.	Заокружи слово испред реченице која је написана у складу са правилима о писању великог почетног слова. а) Мрачно је јер нема Мјесеца. б) Крећемо кад изађе Мјесец. в) Човјек се спустио на Мјесец. г) Не кују се коњи по Мјесецу.
-----	---

16.	<p>Заокружи слово испред реченице која је написана у складу са правилима о писању великог почетног слова.</p> <p>а) Поцрнио је на Сунцу. б) Кроз облак се пробило Сунце. в) Догодила се експлозија на Сунцу. г) Волим да гледам залазак Сунца.</p>
-----	---

17.	<p>Препиши дату реченицу поштујући сва правописна правила:</p> <p>Ученици основне школе свети сава из новог града били су домаћини рукометашима рукометног клуба борац.</p> <hr/> <hr/> <hr/>
-----	---

18.	<p>Реченицу препиши правилно писаним словима.</p> <p>ИЗ БУДИСАВСКЕ УЛИЦЕ УШЛИ СМО У БУЛЕВАР ЦАРА ЛАЗАРА И КОНАЧНО СТИГЛИ ПРЕД НОВОСАДСКУ ОСНОВНУ ШКОЛУ НИКОЛА ТЕСЛА.</p>
-----	--

19.	<p>Заокружи слово испред правилно написаног имена познатих грађевина.</p> <p>а) кинески зид б) Високи Дечани в) кип слободе г) криви торањ у Пизи</p>
-----	--

20.	<p>а) Упиши запету на одговарајуће мјесто у реченици.</p> <p>Да сте били упорнији пронашли бисте књигу.</p>
-----	--

	б) Објасни зашто си уписао/ла запету баш на то мјесто. _____
--	---

21.	Упиши запете гдје је то потребно. За излет сам спремио новац сокове сендвиче и дискове.
-----	--

22.	Упиши запете гдје је то потребно. Узео сам двоглед који сам давно добио од дједа књигу о цију-цицу усну хармонику и плишаног меду.
-----	---

23.	Заокружи слово испред тачно написаног датума. а) 18. март 2008. године б) 18 3 2008. године в) 18. III. 2008.године
-----	--

24.	Број који је у реченици написан словима напиши цифрама на датој линији. Драга Мајо, позивам те на прославу тринаестог рођендана. _____
-----	--

25.	Напиши словима дате бројеве. а) 12 . _____ б) 22. _____ в) 137. _____
-----	--

26.	Дате бројеве напиши цифрама. а) осми _____
-----	---

	б) петсто _____ в) дванаести _____ г) двадесет (и) два _____
--	--

27.	Допуни реченицу. Екавски и ијекавски изговор у српском језику настали су као посљедица _____ .
-----	---

28.	Напиши ијекавски облик датих ријечи. црепови _____ брегови _____
-----	--

29.	На линијама напишите ијекавске облике задатих ријечи! а) Желео _____ б) Летети _____ в) Речник _____ г) Предео _____
-----	--

30.	Напиши ијекавски облик датих ријечи: волети _____ грејати _____ смејати се _____ решити _____
-----	---

31.	Напиши скраћенице датих ријечи. а) Република Српска _____ б) Сједињене Америчке Државе _____
-----	--

	<p>в) Уједињене нације _____</p> <p>г) основна школа _____</p>
--	--

32.	<p>Заокружи слово испред правилног назива школе.</p> <p>а) Ош «Бранко Ћопић» у Хашанима</p> <p>б) ОШ «Бранко Ћопић» у Хашанима</p> <p>в) ОШ. «Бранко Ћопић» у Хашанима</p> <p>г) О.Ш. «Бранко Ћопић» у Хашанима</p>
-----	---

33.	<p>Напиши присвојне придјеве од сљедећих ријечи:</p> <p>а) Београд _____</p> <p>б) Сарајево _____</p> <p>в) Петар _____</p> <p>г) Марија _____</p>
-----	--

34.	<p>Заокружи слово испред правилно написаног присвојног придјева.</p> <p>а) Грчки</p> <p>б) француски</p> <p>в) Бањалучки</p> <p>г) Котор-варошки</p>
-----	--

35.	<p>Изведи присвојне придјеве од сљедећих ријечи.</p> <p>а) Аустралија - _____</p> <p>б) Никшић - _____</p>
-----	--

36.	<p>Подвуци неправилно написане ријечи:</p> <p>историјски, историски, пијонирски,</p>
-----	---

	пионирски, Марианин, Маријанин
--	--------------------------------

37.	<p>Напиши правилно слједећу реченицу.</p> <p>Шумадиски кајмак је скупљи од ужићког на бањалучкој пијаци.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
-----	--

38.	<p>У датој реченици су изостављени неки интерпункцијски знаци. Упиши их на одговарајуће мјесто.</p> <p>Само је замагљено огледалце које јој принесоше устима свједочило да још увијек дише.</p>
-----	---

39.	<p>Напиши писаним словима назив улице поштујућу правила писања великог слова.</p> <p>МОЈА УЛИЦА СЕ ЗОВЕ УЛИЦА КНЕЗА МИХАИЛА</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
-----	---

40.	<p>Напиши присвојне придјеве од слједећих именица:</p> <p>пријатељица, краљица, учитељица</p> <p>_____, _____, _____</p>
-----	--

в) Напредни ниво

1.	Напиши правилно сљедећу реченицу у управном говору не мијењајући редослијед ријечи. Овај задатак рече наставник мора да буде боље урађен. _____
2.	Заокружи слово испред правилно написаних ријечи. а) сет лопта б) веш-машина в) аутобиографија г) ауто биографија
3.	Напиши сложеницу од дате синтагме. а) дугих ногу - _____ б) боли глава - _____ в) руком писати - _____ г) дан губити - _____
4.	Напиши сложенице од датих синтагми. а) српски и руски (рјечник) _____ б) европски и амерички (пројекат) _____
5.	Упиши запете гдје је потребно. Молим те Павле пожури!

6.	<p>Упиши запете у дату реченицу.</p> <p>Овдје је како сте вјероватно већ чули раније била школа.</p>
7.	<p>Упиши одговарајући интерпункцијски знак тамо гдје треба у примјеру:</p> <p>Ако грми морамо понијети кишобран иако би нам како рече Драган било лакше да уопште не излазимо из куће.</p>
8.	<p>Заокружи слово испред правилно написаног назива.</p> <p>а) Радове је изводило грађевинско предузеће Рад.</p> <p>б) Градско позориште Јазавац има нове представе.</p> <p>в) Представа се изводи на Малој сцени Народног позоришта Републике Српске.</p> <p>г) Слике се могу видјети у академији наука и умјетности Републике Српске.</p>
9.	<p>Допуни реченицу са одговарајућим обликом замјенице нико.</p> <p>Он се тад није _____ дружио.</p>
10.	<p>Заокружи слово испред правилно написане реченице.</p> <p>а) Вјерујем у ништа.</p> <p>б) Нисам за ништа.</p> <p>в) Ни с ким не причају.</p> <p>г) С никим не причају.</p>
11.	<p>Напиши реченице поштујући правопис!!</p> <p>а) Не вјерује у никога. _____</p> <p>б) Не слаже се са ничим. _____</p>

12.	<p>Правилно напиши слjedeћу реченицу.</p> <p>Марија хоћеш ли и ти с нама ићи у биоскоп упита Владо.</p> <p>_____</p>
13.	<p>Слједeће реченице препиши и исправи грешке.</p> <p>а) Он се од ничeга не плаши. _____</p> <p>б) Дошао је сњим. _____</p> <p>в) Повео сам са мном и брата. _____</p> <p>г) Наставниче јесте ли ме ви тражили. _____</p>
14.	<p>Пошто се дубоко замисли, Саша погледа Ивана, свога друга.</p> <p>У овој реченици запете обиљежавају:</p> <p>а) _____ б) _____</p>
15.	<p>У реченици: „Ја би то учинио без размишљања“ подвучи погрешно написан глаголски облик, па напиши:</p> <p>а) Правилно написан тај облик гласи _____</p> <p>б) Назив тог облика је _____</p>
16.	<p>Заокружи слово испред правилно написане реченице.</p> <p>а) Дошао је с аутобусом.</p> <p>б) Дошао је с другом.</p> <p>в) Пишем с оловком.</p> <p>г) Пишем оловком.</p>
17.	<p>Слједeће ријечи напиши ијекавским изговором:</p> <p>а) поскупети _____</p> <p>б) поколење _____</p>

	в) дељење _____ г) одељење _____
--	-------------------------------------

18.	Заокружи слово испред правилно написане реченице. а) Прославили су седамдесет пет о годишњицу оснивања клуба. б) Прославили су седамдесетпето годишњицу оснивања клуба. в) Прославили су седамдесетпетогодишњицу оснивања клуба.
-----	---

КЊИЖЕВНОСТ

а) Основни ниво

1.	Допуни реченицу. Сонет је пјесма од _____ стихова, распоређених у _____ строфе, два _____ и двије _____.
----	---

2.	Повежи лијеву и десну колону уписујући одговарајуће слово на линију испред ријечи: а) главни и споредни _____ мотиви б) статички и динамички _____ ликови в) оно о чему се у дјелу говори _____ фабула г) низ хронолошки повезаних догађаја _____ тема
----	--

3.	Допуни реченице: а) Мотив који не утиче на развој радње зове се _____, б) Мотив који утиче на развој радње зове се _____.
----	---

4.	Упиши податке који недостају. Елементи епске радње су: _____, заплет, _____, завршетак.
----	--

5.	Допуни реченицу. Епске врсте у прози су _____, а епске врсте у стиху су _____.
----	---

6.	Заокружи слово испред тачног одговора. Која два изражајна средства
----	--

	<p>препознајеш у датим стиховима</p> <p>Као златне токе, крвљу покапане, Доље пада сунце, за гору, за гране.</p> <p>а) епитет и симбол б) поређење и епитет в) поређење и контраст г) контраст и симбол</p>
--	---

7.	<p>У наведеним стиховима истакнуте ријечи представљају одређене стилске фигуре. Напиши које!</p> <p>а) <i>Лишће милује</i> лице. <i>Барка сијече</i> воде. _____</p> <p>б) <i>Модри</i> цвијет. <i>Весели</i> повици. _____</p>
----	---

8.	<p>Прочитај стихове и одговори на питања.</p> <p>Осећам вечерас, док посматрам ласте и пупољке ране, како срце моје полагано расте, ко видик у лепе насмејане дане...</p> <p>Како се зову ова изражајна средства:</p> <p>а) лепи, насмејани дани _____</p> <p>б) срце ко видик _____</p>
----	--

9.	<p>Прочитај стихове и одговори на питање.</p> <p>Како се зове врста риме коју налазиш у датим стиховима?</p> <p>Осећам вечерас, док посматрам ласте и пупољке ране, како срце моје полагано расте, ко видик у лепе насмејане дане...</p>
----	--

--	-------

10.	Упиши називе риме кад се подударају: а) први и други, трећи и четврти стих _____ б) први и трећи, други и четврти стих _____ в) први и четврти, други и трећи стих _____
-----	---

11.	<p>Прочитај одломак па наведи наслов дјела аутора и књижевну врсту којој дјело припада.</p> <p>« Ово је за мене најлепши и најтужнији предео на свету. Исти је као онај на претходној страници, али сам га још једанпут нацртао да бих вам га добро показао... Погледајте пажљиво тај предео да бисте га сигурно могли препознати, ако једног дана отпутујете у Африку, у пустињу. А ако вам се догоди да прођете туда, преклињем вас, не журите, причекајте мало, тачно испод звезде! Ако вам тада приђе неко дете, ако се смеје, ако му је коса златна, ако не одговара на постављена питања, сигурно ћете погодити ко је. Тада будите љубазни! Не остављајте ме тужног: брзо ми пишите да се вратио...»</p> <p>Наслов: _____</p> <p>Пуно име и презиме аутора: _____</p> <p>Књижевна врста: _____</p>
-----	--

12.	<p>„Јабо, бате, ако данас платиш главом, не зажали на ме!“</p> <p>Наведене ријечи изговара литерарни јунак по имену _____</p> <p>протагониста приповијетке под називом _____</p> <p>„_____“, чији је писац _____.</p>
-----	---

13.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Сиже је:</p> <p>а) стилска фигура б) синоним за фабулу в) распоред догађаја у књижевном тексту</p>
-----	---

--	--

14.	<p>Одреди облик казивања у сљедећим одломцима.</p> <p>а) « Сад дође ред на најмлађег сина да и он чува јабуку; он се оправи, дође под јабуку и намести кревет под њом, па легне спавати.»</p> <p>Облик казивања: _____</p> <p>б) – Одакле си ?</p> <p>- Из Црне Баре?</p> <p>- Кога тражиш овде?</p> <p>- Хајдуке.</p> <p>Облик казивања: _____</p>
-----	---

15.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Житије је средњовјековна биографија у којој је описан:</p> <p>а) живот истакнутог политичара или дипломате,</p> <p>б) живот средњовјековног писца, угледног грађанина,</p> <p>в) живот владара или истакнутог црквеног поглавара.</p>
-----	---

16.	<p>Подвуци термине који нису називи стилских фигура:</p> <p>алегорија, симбол, цезура, хипребола, реплика.</p>
-----	--

17.	<p>Ако упишеш одговарајуће придјеве уз дате именице, добићеш наслове књижевног дјела</p> <p>_____ вијенац _____ море</p>
-----	---

	_____ гробница _____ ружа _____ растанак _____ тиква
18.	Допуните сљедећу реченицу! Библија, која се још назива и _____, састоји се од два дијела – _____ и _____.

19.	Редним бројевима, од прве до посљедње, означите етапе у развоју композиције епског и драмског књижевноумјетничког дјела! _____ врхунац (кулминација); _____ расплет; _____ увод (експозиција); _____ обрт (перипетија); _____ заплет
-----	---

20.	Како се зове врста народног стваралаштва коју препознајеш у сљедећем примјеру? Питао сам оца: - Шта најприје може човјека изневјерити? - Око и надање. _____
-----	--

21.	Препознај врсте кратких народних умотворина. а) Једна ластва не чини прољеће. _____ б) Пуна школа ђака, ниоткуда врата. _____ в) Питали пса: - Зашто сваког репом поздрављаш? - Зато што немам капе. _____
-----	--

22.	Пажљиво прочитај стихове из пјесме <i>Прича о Светом Сави</i> Матије Бећковића и заокружи слово испред облика који они представљају:
-----	--

	<p><i>Нека је проклета земља у којој су нашчад пуштена, а камење свезано.</i></p> <p>а) пословица б) загонетка в) клетва</p>
23.	<p>Допуни наслове дјела користећи неки од понуђених придјева. плава, крвава, покондирена, мали, горски, велики</p> <p>» _____ вијенац" » _____ звезда" » _____ талас" » _____ тиква" » _____ принц" » _____ бајка"</p>
24.	<p>Напиши синонине за сљедеће ријечи:</p> <p>а) родољубље - _____ б) рефлексја - _____ в) опис - _____</p>
25.	<p>Наведи називе функционалних стилова који припадају писаним стиливима јавне комуникације.</p> <p>_____</p>
26.	<p>Подвуци тачан одговор!</p> <p>Жабе</p> <p>У некој бари становале двије жабе. На љето бара пресакне, а оне је оставе и крену тражити другу. Наиђу на дубок бунар па једна жаба, опазивши га, рече другој: „Сиђимо, пријо, заједно у овај бунар.“ Друга ће на то: „Ако и ова вода пресакне, како ћемо одавде изаћи?“</p> <p>Овај текст је: бајка, новела, басна, пословица.</p>

б) Средњи ниво

1.	Према поријеклу /постанку књижевност се дијели на: а) _____ б) _____
----	--

2.	Чије жеље, хтјења, схватање свијета изражава? а) дјело из народне књижевности _____; б) умјетничко књижевно дјело _____.
----	--

3.	Наша народна епска поезија испјевана је у стиху од _____ слогова. Тај стих се зове _____.
----	---

4.	Наведена књижевна дјела разврстај према томе да ли припадају народној (усменој) или умјетничког (ауторској) књижевности: Љубавни растанак, Кад млидијах умрети, На Газиместану, Диоба Јакшића, Мали Радојица, Ми знамо судбу;
----	--

Народна књижевност	Умјетничка књижевност

5.	Најпознатији скупљач српских народних умотворина је: а) Сава Мркаљ б) Вук Ст. Караџић в) Бранко Радичевић г) Доситеј Обрадовић
----	--

6.	Прва штампана збирка народних пјесама под именом <i>Мала простонарода славено-сербска пјеснарица</i> Вука Ст. Караџића објављена је _____ године.
----	---

7.	<p>Повежите стрелицом ауторе са њиховим дјелима која су објављена у години побједи Вука Стефановића Караџића!</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1) Бранко Радичевић</td> <td style="width: 50%; text-align: right;"><i>Горски вијенац</i></td> </tr> <tr> <td>2) Вук Стефановић Караџић</td> <td style="text-align: right;"><i>Песме</i></td> </tr> <tr> <td>3) Ђуро Даничић</td> <td style="text-align: right;"><i>Рат за српски језик и правопис</i></td> </tr> <tr> <td>4) Петар Други Петровић Његош</td> <td style="text-align: right;"><i>Превод Новог завјета</i></td> </tr> </table>	1) Бранко Радичевић	<i>Горски вијенац</i>	2) Вук Стефановић Караџић	<i>Песме</i>	3) Ђуро Даничић	<i>Рат за српски језик и правопис</i>	4) Петар Други Петровић Његош	<i>Превод Новог завјета</i>
1) Бранко Радичевић	<i>Горски вијенац</i>								
2) Вук Стефановић Караџић	<i>Песме</i>								
3) Ђуро Даничић	<i>Рат за српски језик и правопис</i>								
4) Петар Други Петровић Његош	<i>Превод Новог завјета</i>								

8.	<p>а) Како се зове овакво изражајно средство?</p> <p>бијели двори, бијели дан, рујно вино, вјерна љуба, сиње море?</p> <hr style="border: 1px solid black;"/> <p>б) У којој књижевности налазимо оваква изражајна средства?</p> <hr style="border: 1px solid black;"/>
----	--

9.	<p>Повежи дјело и аутора тако што ћеш на линију испред имена уписати одговарајуће слово.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">а) Чудесна справа</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">_____ Петар Кочић</td> </tr> <tr> <td>б) Кроз међаву</td> <td style="text-align: right;">_____ Бранислав Нушић</td> </tr> <tr> <td>в) Све ће то народ позлатити</td> <td style="text-align: right;">_____ Бранко Ћопић</td> </tr> <tr> <td>г) Госпођа министарка</td> <td style="text-align: right;">_____ Лаза Лазаревић</td> </tr> </table>	а) Чудесна справа	_____ Петар Кочић	б) Кроз међаву	_____ Бранислав Нушић	в) Све ће то народ позлатити	_____ Бранко Ћопић	г) Госпођа министарка	_____ Лаза Лазаревић
а) Чудесна справа	_____ Петар Кочић								
б) Кроз међаву	_____ Бранислав Нушић								
в) Све ће то народ позлатити	_____ Бранко Ћопић								
г) Госпођа министарка	_____ Лаза Лазаревић								

10.	<p>Повежи писца са дјелом тако што ћеш редни број испред имена писца написати на цртицу испред дјела.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%;">1. Иво Андрић</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">___</td> <td style="width: 60%;">Плави чуперак</td> </tr> <tr> <td>2. Бранислав Нушић</td> <td style="text-align: center;">___</td> <td>Зимско јутро</td> </tr> <tr> <td>3. Мирослав Антић</td> <td style="text-align: center;">___</td> <td>Аутобиографија</td> </tr> <tr> <td>4. Војислав Илић</td> <td style="text-align: center;">___</td> <td>Аска и вук</td> </tr> </table>	1. Иво Андрић	___	Плави чуперак	2. Бранислав Нушић	___	Зимско јутро	3. Мирослав Антић	___	Аутобиографија	4. Војислав Илић	___	Аска и вук
1. Иво Андрић	___	Плави чуперак											
2. Бранислав Нушић	___	Зимско јутро											
3. Мирослав Антић	___	Аутобиографија											
4. Војислав Илић	___	Аска и вук											

11.	<p>Повежи лик и дјело тако што ћеш на линију испред назива дјела уписати одговарајуће слово.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 40%;">а) Анока</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">_____</td> <td style="width: 50%;">Горски вијенац</td> </tr> <tr> <td>б) Миона</td> <td style="text-align: center;">_____</td> <td>Поход на Мјесец</td> </tr> <tr> <td>в) Дјед Раде</td> <td style="text-align: center;">_____</td> <td>Прва бразда</td> </tr> <tr> <td>г) Реља Кнежевић</td> <td style="text-align: center;">_____</td> <td>На бунару</td> </tr> </table>	а) Анока	_____	Горски вијенац	б) Миона	_____	Поход на Мјесец	в) Дјед Раде	_____	Прва бразда	г) Реља Кнежевић	_____	На бунару
а) Анока	_____	Горски вијенац											
б) Миона	_____	Поход на Мјесец											
в) Дјед Раде	_____	Прва бразда											
г) Реља Кнежевић	_____	На бунару											

	д) Вук Мићуновић _____ Кроз мећаву
--	------------------------------------

12.	<p>На лијевој страни су наведена књижевна дјела, а на десној имена ликова у тим дјелима. Поред имена лика стави број онога дјела који је везан за тај лик.</p> <p>1. „Писма из Италије“ казанџија Благоје __</p> <p>2. „Поп Ћира и поп Спира“ Јела __</p> <p>3. „Покондирена тиква“ Његош __</p> <p>4. „Пилипенда“ Меланија __</p> <p>5. „Све ће то народ позлатити“ Евица __</p>
-----	---

13.	Напиши наслов дјела из кога су дати стихови и име њиховог аутора.
-----	---

а) Тврд је орах воћка чудновата
Не сломи га, ал зубе поломи.

б) Кад говори, ка да голуб гуче,
Кад се смије – ка да бисер сије,

в) Волови јарам трпе, а не људи
Бог је слободу дао за човјека.

г) Рука ломна, тело измождено,
А клеча ми слабачко колена!

14.	Упиши име дјела из кога је наведени лик и име његовог аутора.
-----	---

ЛИК	ДЈЕЛО	ПИСАЦ
Евица		
кмет Симан		
Кањош		
Марушка		

15.	Повежи линијом књижевни лик са одговарајућим дјелом.
-----	--

Миона

„Јаблан“

Лујо

„Диоба Јакшића“

Анђелија

„Прва бразда“

16.	Којој врсти казивања припада дати одломак?
-----	--

а) Изнајмио сам стан у сјеверном дијелу града, на рубу умјетничке четврти. Стан је био мали: спаваћа соба, дневни боравак, кухиња и купатило. Зидови су били голи, подови покривени угаженим таписонима, прозори без завјеса. Поред фрижидера је висио стари рекламни календар. Иза покретних стаклених врата, на тераси, двије пластичне столице су скупљале прашину.

а) Кренули су ћутке, збијени један до другог. Карачали су кратким кораком, као на непознатом терену. Кад се мрак разриједио, корак им је постајао дужи. Ускоро су стигли на превој с кога се у магли више наслућивала него видјела ријека. Застали су кратко, размијенили по коју ријеч и наставили пут низ брдо.

в) Капетан ћути.

А кога ви чекате? – упита Благоје.

Жену!

А ја сина! Рањен је.

...

Али лако, сасвим лако! Писао ми је његов друг Јоле. ...

г) ... вук је једнако понављао у себи: „Крв и месо овога шиљежета никад ми не гину. Могу да га рашчеречим у сваком тренутку, кад ми се прохте. Него, да се нагледам чуда. Да видим још овај покрет, па још овај...“

17.	Која два облика казивања препознајеш у наведеном одломку?
-----	---

.. У пекари распуклих зидова, пекар нас је послужио јединим чим је имао – великим, тек испеченим хљебом тврде хрскаве коре. Хљеб је положио на новине као на столњак којим је прекривен дрвени и брашњав астал. Из средине хљеба се пушило као из малог вулкана. Комадали смо хљеб и јели без ичега.

а) приповиједање

б) дескрипција

в) дијалог

г) МОНОЛОГ

18.	Линијама повежи књижевни род с његовим карактеристикама: лирика а) драматичан догађај, сукоб епика б) субјективност, осјећајност, сликовитост драма в) приповиједање о догађајима и јунацима
-----	--

19.	<p style="text-align: center;"><i>Сузама је замутила море, А јауком зауставила шајке.</i></p> У датим стиховима уочавам стилску фигуру која се зове а) симбол б) поређење в) хипербола г) персонификација
-----	---

20.	У стиховима народне пјесме <p style="text-align: center;"><i>Твоје очи вино ли су или блага медовина</i></p> препознајем стилску фигуру која се зове а) епитет б) хипербола в) персонификација г) контраст/антитеза
-----	--

21.	Доврши реченицу: Лирско-епска пјесма тужног, најчешће љубавног садржаја, са трагичним крајем назива се _____.
-----	--

22.	<p>Заокружи два тачна одговора који се односе на одлике баладе:</p> <p>а) садржи лирске, епске и драмске елементе, б) опјевава значајне историјске догађаје, в) има устаљену пјесничку форму, г) завршава се трагично.</p>
-----	---

23.	<p>Поред имена лика упиши број који стоји испред припадајућег књижевног дјела:</p> <p>1. „Горски вијенац“ _____ Фема 2. „Поп Ћира и поп Спира“ _____ Благоје 3. „Покондирена тиква“ _____ Вук Мићуновић 4. „Све ће то народ позлатити“ _____ Сидра</p>
-----	---

24	<p>Поред имена аутора упиши број испред припадајућег књижевног дјела:</p> <p>1. „Увела ружа“ _____ Иво Андрић 2. „Светли гробови“ _____ Ђура Јакшић 3. „Отаџбина“ _____ Борисав Станковић 4. „Аска и вук“ _____ Јован Јовановић Змај</p>
----	---

25.	<p>Напиши коју стилску фигуру препознајеш у стиховима:</p> <p style="text-align: center;"><i>Сама врба стоји над морем на стени Расплела је косу, зелену и дугу...</i> <i>(Ј.Дучић)</i></p> <p>У стиховима се препознаје _____.</p>
-----	---

26.	<p>Напиши савремени облик архаичне ријечи.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 50%;">Архаични облик:</td> <td style="text-align: center; width: 50%;">савремени (књижевни) облик:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">а) дурашан</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">б) инсан</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">в) кантар</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> </table>	Архаични облик:	савремени (књижевни) облик:	а) дурашан	_____	б) инсан	_____	в) кантар	_____
Архаични облик:	савремени (књижевни) облик:								
а) дурашан	_____								
б) инсан	_____								
в) кантар	_____								

27.	<p>Допуни реченицу.</p> <p>Стихови „Сврати нам се мила мајко наша // Да ми тебе ужинати дамо...“ су стихови народне пјесме (напиши назив) _____.</p> <p>Она је по врсти (напиши назив врсте) _____.</p>
-----	---

28.	<p>Упиши одговарајућу народну пословицу која недостаје у тексту.</p> <p>Дједа ме је прилично рано научио да играм шах. Знао сам и вриједност фигура и нека отварања и завршнице. Ријетко сам га побјеђивао, јер није хтио да ми попусти.</p> <p>И тако једном увече, кад је он већ био поспан, ја навалио на њега да играмо. Он се извлачи, а ја га наговарам, молим, мазим. Кад ништа није помогло, упитао сам га љутито:</p> <p>– Јеси ли ти чуо ону народну пословицу да _____</p> <p>- Чуо сам, па шта?</p> <p>– Па, ја ти све лијепе ријечи говорим, а ти ништа. Мораћеш да попустиш јер је то народ рекао.</p> <p>И јасно, играли смо шах.</p>
-----	--

29.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак и на линијама напиши тражене одговоре.</p> <p><i>Од владике и свијех главарах</i> <i>Селим-паша отпоздрав на писмо</i> <i>Тврд је орах воћка чудновата,</i> <i>не сломи га, ал' зубе поломи!</i></p> <p>а) Писац дјела из ког је наведени одломак је _____.</p> <p>б) Наслов дјела из ког је наведени одломак је _____.</p> <p>в) Књижевна врста којој припада дјело из ког је наведени одломак је: _____.</p>
-----	--

30.	<p>Прочитај строфу из пјесме <i>Књиге</i> Стевана Раичковића, па заокружи слово испред низа стилских фигура које се јављају у овом примјеру.</p>
-----	--

	<p style="text-align: center;"><i>Опоколиле ме ноћас књиге- Зуре у мене из свог праха. Ћутљиве – ко од страшне бриге. Збијене – ко од тешког страха.</i></p> <p>а) градација, персонификација, контраст б) персонификација, поређење, епитет в) хипербола, персонификација, оноματοпеја</p>
--	---

31.	<p>Осим главне радње у књижевноумјетничком дјелу постоје и уметнуте цјелине које допуњавају или заустављају фабуларни ток (причање). Ове цјелине се називају_____</p>
-----	---

32.	<p>У поеми Скендера Куленовића „Стојанка мајка Кнежопољка“, мајка дозива и тражи своје погинуле синове и кличе: „Козаро, Козаро, казуј...окај...знај...стани...стегни...сркни...цикни...стуци...“ Кажу шта овим императивима мајка исказује (какво душевно стање?) _____</p>
-----	---

33.	<p>У комедији „Покондирена тиква“ Ј. С. Поповића јављају се, поред осталих ликова, ликови Евице и Феме. Споји њихова имена са особинама које им одговарају:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; vertical-align: top;">ЕВИЦА</td> <td style="vertical-align: top;">уображена скромна себична марљива</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">ФЕМА</td> <td style="vertical-align: top;">помодарка природна</td> </tr> </table>	ЕВИЦА	уображена скромна себична марљива	ФЕМА	помодарка природна
ЕВИЦА	уображена скромна себична марљива				
ФЕМА	помодарка природна				

34. Допуните сљедећу реченицу!
 Мрачајски прото, Лујо, Марушка Регодина, Мијо и Реља Кнежевић литерарни су јунаци „изашли“ из пера књижевника

35. Допуните сљедећу реченицу!
 Ахилеј, Едип, Икар и Дедал, Одисеј и Прометеј јунаци су из _____ митологије.

36. Попуните наредну табелу подацима који недостају!

<i>Име и презиме писца</i>	<i>Назив књижевнога дјела</i>	<i>Главни лик у дјелу</i>
		капетан Немо
	„Кроз маглу“	
	„Прича о кмету Симану“	
		Станко Алексић
		Том Сојер

37. Напиши поуку ове басне!
 Жабе

У некој бари становале двије жабе. На љето бара пресахне, а оне је оставе и крену тражити другу. Наиђу на дубок бунар па једна жаба, опазивши га, рече другој: „Сиђимо, пријо, заједно у овај бунар.“ Друга ће на то: „Ако и ова вода пресахне, како ћемо одавде изаћи?“

38.	Прочитај одломак па на линијама напиши тражене податке (назив дјела, аутора и књижевну епоху којој дјело припада)!
	<p>« У красотама овога света васпитао се јеси од младости своје, о нови мучениче кнеже Лазаре, и крепка рука Господња међу свом господом крепког и славног показа те...</p> <p>...И свима нам је потребна твоја помоћ. Стога молимо да се молиш заједничком Владики за вољена ти чеда и за све које ти служе са љубављу и вером...</p> <p>...На моја мала приношења погледај и у многа их приборј, јер не принесох ти похвалу како достоји, него према моћи малога ми разума. Стога и мале награде очекујем...»</p> <p>Наслов дјела: _____</p> <p>Аутор: _____</p> <p>Књижевна епоха: _____</p>

39.	Прочитај наведени одломак и одреди којој књижевно-научној (прелазној) врсти припада дјело из којег је овај одломак преузет, напиши назив дјела и име и презиме његовог аутора!
	<p>„...Нећу ти више писати о лепоти Неапоља и његовог залива. Нећу ти досађивати с описивањем икона, кипова и других знаменитости. Ма колико да су оне лепе и важне, све је то од мермера, бронзе и боје. Ма колико да су лепо и живо изведене, све је то мртво, све је то хладно. Оно што у себи нема осећања, побуђује у гледаоцима само варљива осећања. Наишао сам овде на једну српску, важну и живу знаменитост. Овде је владика црногорски...»</p> <p>Назив дјела: _____</p> <p>Аутор: _____</p> <p>Књижевнонаучна врста: _____</p>

40.	<p>Постоји више врста строфа (у зависности од броја стихова). На одређене линије напиши које су врсте строфе из одабраних пјесама!</p>
	<p>а) «Сви они личе, сви много личе на нешто лепо као из приче.» Врста строфе _____</p> <p>б) «Све тако даље, тамо, до голготе, И кад нам мушке узмете животе, Гробови наши бориће се с вама!» Врста строфе _____</p> <p>в) «Добра земљо моја, лажу! Ко те воли, Данас, тај те воли, јер зна да си мати, Јер пре нас ни поља ни кршеви голи Не моглоше ником свесну љубав дати!» Врста строфе _____</p>

в) Напредни ниво

1.	У епско-лирским пјесмама пјева се о _____ и изражавају се _____.
----	--

2.	Напиши називе епско-лирских књижевних врста. а) _____ б) _____ в) _____
----	--

3.	Елегија је: а) епска врста б) драмска врста в) лирска пјесма у којој је изражено тужно осјећање г) лирска пјесма у којој је изражено радосно осјећање
----	---

4.	Балада је пјесма за коју је карактеристичан а) весео тон, весео завршетак б) трагичан тон, тужан завршетак в) весео тон, тужан завршетак г) озбиљан тон, весео завршетак
----	--

5.	Напиши како се зове епско-лирска пјесма у којој се пјева о: а) тужној причи о страдању с трагичним завршетком _____ б) о веселој причи с ведрим тоном и срећним завршетком _____
----	--

6.	Напиши називе двије (народне и умјетничке) баладе које познајеш: _____
----	---

7.	а) Како се зове стилска фигура коју препознајеш у датим стиховима? Мили Боже! чуда великога!
----	---

	<p>Или грми, ил' се земља тресе! Ил' удара море у брегове? Нити грми, нит' се земља тресе, Нит' удара море у брегове, Већ дијеле благо светитељи: Свети Петар и свети Никола, ...</p> <hr/>
--	--

8.	<p>а) Од колико се дијелова састоји стилска фигура коју зовемо словенска антитеза? _____</p> <p>б) Како се именују ти дијелови? _____.</p>
----	--

9.	<p>1. Уз карактеристичне ријечи упиши име и презиме народног пјевача.</p> <p>а) „...песме је сам певао нове, песме од Карађорђевих времена...“ _____</p> <p>б) „... није знао песме казивати редом, до само певати...“ _____</p> <p>в) „... песме је разумевап и осећао и мислио што говори...“ _____</p> <p>(Вук о народним пјевачима)</p>
----	--

10.	<p>Драма је:</p> <p>а) текст који је написан у прози</p> <p>б) текст у коме су изражена тужна осјећања</p> <p>в) текст у коме су изражена весела осјећања</p> <p>г) текст који је намијењен за извођење на позорници</p>
-----	--

11.	<p>Драма се састоји од:</p> <p>а) поглавља</p> <p>б) строфа и стихова</p> <p>в) чинова и призора</p>
-----	--

12.	<p>Драмске врсте су:</p>
-----	--------------------------

	а) _____ б) _____ в) _____
--	----------------------------------

13.	У драми разликујемо говор ликова и директан говор писца. а) Како се зове говор писца у драми? _____. б) Како је говор писца обиљежен у тексту драме? _____ _____
-----	---

14.	Које одлике драме препознајеш у наведеном одломку из комедије «Аналфабета» Бранислава Нушића? Г. СВЕТА (Долази са свешчицом.): Добар дан, г. начелниче. НАЧЕЛНИК: Добар дан, г.Свето. Ама, чујем за тебе лепе ствари. Е, ако, ако, то ми је мило, а зато сам те и звао. Г. СВЕТА: Молим. НАЧЕЛНИК: Да прегледамо мало тај твој речник. Треба ми знаш, једна страна реч, па не могу сад да се сетим. (Мига на г. Мику.) Дедер ми прочитај које речи имаш на слово "а"? Ако у одломку постоји наведена одлика (особина) драме, у табели заокружи ТАЧНО, ако не постоји, заокружи НЕТАЧНО! <table border="1"> <thead> <tr> <th><u>Одлика драме</u></th> <th><u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><u>Подјела на лица</u></td> <td><u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u></td> </tr> <tr> <td><u>Дијалог</u></td> <td><u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u></td> </tr> <tr> <td><u>Смјењивање сцена</u></td> <td><u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u></td> </tr> <tr> <td><u>Смјењивање чиновна</u></td> <td><u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u></td> </tr> <tr> <td><u>Дидаскалије (ремарке)</u></td> <td><u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u></td> </tr> </tbody> </table>	<u>Одлика драме</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>	<u>Подјела на лица</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>	<u>Дијалог</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>	<u>Смјењивање сцена</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>	<u>Смјењивање чиновна</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>	<u>Дидаскалије (ремарке)</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>
<u>Одлика драме</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>												
<u>Подјела на лица</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>												
<u>Дијалог</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>												
<u>Смјењивање сцена</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>												
<u>Смјењивање чиновна</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>												
<u>Дидаскалије (ремарке)</u>	<u>ТАЧНО или НЕТАЧНО</u>												

15.	Поред књижевно-научне (прелазне) врсте упиши број који стоји испред аутора који ју је написао! 1) Бранислав Нушић _____ аутобиографија 2) Прота Матеја Ненадовић _____ дневник 3) Љубомир Ненадовић _____ мемоари
-----	--

	4) Ана Франк	__ путопис
--	--------------	------------

16.	У народној пјесми Српска дјевојка „Милица гледа преда се „ Истакнути облик напиши књижевним језиком! _____
-----	---

17.	На линијама напиши називе три стилске фигуре које препознајеш у сљедећој реченици. Моје рањено срце поче клецати и најзад покушавати да се поштапа на језик, али он се већ одузео и обамро. _____
-----	---

18.	У наредном низу подвуците романе које је написао књижевник Бранко Ћопић! „Глуви барут“, „Дјечаци са Уне“, „Магареће године“, „Орлови рано лете“, „Поп Ћира и поп Спира“, „Пролом“, „Рани јади“, „Тврђава“, „Травничка хроника“, „Хајдук у Београду“
-----	--

19.	Која четири језичко-стилска изражајна средства (стилске фигуре) препознајете у датим стиховима наше пјесникиње Десанке Максимовић? „Тужно зријавци зричу, чује се до облака. ... Плачу над гробовима мртвих, драгих јунака, чује се до облака.“
-----	---

20.	<p>Напиши како гласи посљедњи стих пјесме „Отаџбина“ Ђуре Јакшића.</p> <p>„Ал' један израз, једну мисо Чућеш у борбе страшној ломљави; _____!“</p>
-----	--

21.	<p>„Тек ми је пета година, а већ се свијет око мене почиње затварати и стезати. Ово можеш, а оно не можеш, ово је добро, оно није, ово смијеш казати, оно не смијеш. Ничу тако забране са свих страна, јато љутих гусака, хоће и да ударе.“</p> <p>Препиши прву ријеч која упућује на лице у којем је казивање у овом одломку.</p> <p>_____</p>
-----	---

ЗАДАЦИ СА ИСТИМ ПОЛАЗНИМ ТЕКСТОМ

За зимско вече, умјесто успаванке

Пада, пада снијег
у бијело обоји бријег.
и виту брезу,
и лаку чезу
са два коња врана.

Бијела далека гора,
далеке њиве,
бијела мора.

Сњежној бјелини пркосе
румени образи
веселе дјече,
нос Сњешка Бијелића -
шаргарепа, црвени шал
једне Цеце,

...

Пада, пада снијег
у бијело боји
поспано село.

...

Пада пада снијег
у свечаној,
зимској тишини,
некако поспано,
тихо, тихано,
меко, мекано,
пада, пада снијег.

Петар Ђаковић

1.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Пјесма <i>За зимско вече, умјесто успаванке</i> је</p> <p>а) епска пјесма б) лирска пјесма в) народна пјесма г) епско-лирска пјесма</p>
----	---

2.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Пјесма <i>За зимско вече, умјесто успаванке</i> је</p> <p>а) социјална пјесма б) идилична пјесма в) љубавна пјесма г) описна пјесма</p>
----	---

3.	<p>Којој књижевности припада успаванка из које су стихови:</p> <p>Мајка Јова у ружи родила, ружица га на лист дочекала, бијела вила у свилу повила, а пчелица медом задојила, ластивица крилом покривала, ...</p> <p>_____.</p>
----	---

4.	<p>Допуни реченицу.</p> <p>Основни мотив у пјесми <i>За зимско вече, умјесто успаванке</i> је</p> <p>_____.</p>
----	---

5.	Допуни реченицу. Описна (дескриптивна) пјесма садржи опис природе повезан са _____ .
6.	У пјесми је изражено осјећање а) туге б) досаде в) радости г) смирености
7.	У пјесми се исти стих (<i>пада, пада снијег</i>) понавља више пута. То понављање упућује на: а) испрекиданост збивања у природи б) трајање збивања у природи в) немир у природи г) немир у души
8.	Напиши парове ријечи које се римују у првој строфи. _____ .
9.	Како се зове рима кад се подударују први и трећи, други и четврти стих? _____ .
10.	Напиши синоним за истакнуту ријеч у датим стиховима: Бијела далека г о р а , далеке њиве,

	бијела мора. _____.
--	------------------------

11.	Који елементи, визуелни или акустични, преовладавају у стиховима пјесме? _____.
-----	--

12.	Колико има епитета у другој строфи? а) један б) два в) три г) четири
-----	--

13.	Упиши тражену врсту ријечи умјесто израза: главом кроз зид _____ (придјев) језик за зубе _____ (глагол)
-----	---

Пијаца

Гужва:
продају, купују,
броје паре,
враћају муштеријама кусур.
Чича се разгаламио
ракију хвали
кажу да је чиста шљивовица
куне се поштењем.
Баба се раскокодакала,
продаје јаја,
броји и слаже
и она их хвали
може се вјеровати да не лаже.
На микрофон говори,
броји болести и траве,
лијечи животиње и људе,
волове и краве.
На пијаци нико
на вересију не даје,
свако се куне
и за готове паре продаје.

Данило Карапетровић

1.	У првој строфи пијацу видимо као мјесто гдје је све ужурбано, динамично, с честим и брзим промјенама. Коју је врсту ријечи пјесник употријебио да створи такву слику? <hr/>
2.	Пронађи у датим стиховима пјесме <i>Пијаца</i> један ономатопејски глагол и напиши га на линији.

	_____.
--	--------

3.	а) Напиши парове ријечи које се римују у пјесми. _____ б) Стих који није везан римом, истим бројем изговорних цјелина, односно слогова зове се _____ стих.
----	--

4.	Којих елемената, акустичних или визуелних, н е м а у пјесми? _____
----	--

5.	Коју функцију (службу) у речиници (у стиховима пјесме <i>Пијаца</i>) имају ријечи: паре, кусур, ракију, јаја? _____
----	---

Воћка послије кише

Гле малу воћку послије кише:

Пуна је капи па их њише.

И бљешти, сунцем обасјана

Чудесна раскош њених грана.

Ал' нек се сунце малко скрије,

Нестаде све те чаролије.

Она је опет, као прво,

Обично, мало, јадно дрво.

Добриша Цесарић

1.	Напиши којој врсти лирске пјесме припада пјесма <i>Воћка послије кише</i> ? _____
2.	а) Колико има пјесничких слика у пјесми <i>Воћка послије кише</i> ? _____ б) У каквом су међусобном односу пјесничке слике у овој пјесми? _____
3.	У пјесничким сликама пјесме <i>Воћка послије кише</i> и њиховом међусобном односу садржано је и симболично значење. Напиши кратко који симбол ти препознајеш у овој пјесми. _____ _____
4.	Издвој из пјесме <i>Воћка послије кише</i> : а) епитет _____ б) поређење _____

	в) персонификацију _____ г) контраст _____
--	---

5.	Да ли у пјесми <i>Воћка после кише</i> има акустичних елемената? ДА НЕ
----	---

6.	а) Како се зове врста риме коју учаваш у овој пјесми? _____ с) Стих везан римом, истим бројем изговорних цјелина, односно слогова зове се _____.
----	---

И молио сам очи

И молио сам очи
Да сузе не лију,
И молио сам прси
Да тако не бију.

И преклињо сам љубав
Та да ме не куша,
Ал љубав, очи, срце,
Нико ме не слуша.

А један цветић што га
Најлепши роди мај
Чуо је што сам крио,
Најгајниј' уздисај.

Мирис се тога цвета
С уздахом замрси,
И цветак порумене,
Паде ми на прси.

Па сад ми цветак дражи
Од самих очију,
Па сад ми цветак ближи
Од самих прсију.

Па сад ме љубав гони
Да иштем опроштај-
Гле шта учини са мном
Малени цветак тај!

Јован Јовановић Змај

1.	Пјесма <i>И молио сам очи</i> је а) описна б) љубавна в) мисаона г) социјална
----	---

2.	<p>У овој пјесми ритам је:</p> <p>а) спор, успорен</p> <p>б) лак, живахан</p> <p>в) смирен, равномјеран</p>
3.	<p>Којом сликом је означено / представљено вољено биће?</p> <p>_____</p>
4.	<p>Прва строфа пјесме у себи садржи:</p> <p>а) хиперболу</p> <p>б) персонификацију</p> <p>в) епитет</p>
5.	<p>У којој строфи је пјесник признао да је заљубљен?</p> <p>_____</p>
6.	<p>Како се назива рима коју уочаваш у пјесми <i>Молио сам очи</i>?</p> <p>_____</p>
7.	<p>У првом стиху последње строфе употребљен је глаголски облик гони. Напиши синоним тог глагола у инфинитиву.</p> <p>_____</p>

8.	<p>Заокружи слово испред тачних одговора.</p> <p>Пјесма <i>И молио сам очи</i> одликује се:</p> <p>а) раздраганим осјећајем заљубљености</p> <p>б) реалном сликом љубави</p> <p>в) тугом за пролазношћу живота</p> <p>г) љубавним усхићењем</p>
----	---

9.	<p>Напиши број строфе испред реченице која описује лирску слику:</p> <p>___ Пјесникова срећа због љубави.</p> <p>___ Страх од заљубљености.</p> <p>___ Очи и срце не слушају.</p> <p>___ Пјесник се заљубио.</p> <p>___ Пјесник је свјестан љепоте љубави.</p> <p>___ Уздах заљубљености.</p>
----	---

10.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Посматрајући редослијед лирских слика, препознајеш:</p> <p>а) хронологију, повезаност</p> <p>б) неповезаност</p> <p>в) ретроспективна слика љубави</p>
-----	---

КОСА

Пазарни дан у касабџи пун је свакојакџи шумова и звукова, рџке говеда, блејања стоке, пословне вџке и људских дозџвања. Али изнад свега тога чује се кроз главну чаршију метални звук; то сељаци пазарују и пробају косе куцкајући њџма о камене прагове магаза.

Дан, дан, дан... цин, цин...тен, тен!

Тако поваздан одјекује чаршијом.

...

Овај Витомир је са сунцем сишао у касабу* са свог стрмог и високог села, продао оно што је имао да прода и сад је пред њџм пролећни дан и у њему једна мџсао и један посао: да купи косу.

...

Витомир гневно удари јаче косом о камен, тако да трговац поново подџже главу иза тезге и да и он сам, пренувши се из свог маштања, застаде мало постићен.

После дугог куцања, премишљања и оклевања, најпосле се реши да купи једну од оне две косе. И то се реши некако одједном, као кад човек у воду скочи. Тада настаје још дуже погађање са трговцем.

Кад најпосле пазари и плати, Витомир појаше свог коњџћа, на коме је дотерао продане јабуке, а косу задене у празне араре*, савџјене на самару*, иза себе.

Успут је свратио и попио ракију, поразговарао с људџма о свачему помало, а највише о купљеној косџ. Частџо је двојицу кумова коџи су навалили и траже алвалук*, и сам је попио једну, па две и три више него обџчно. Све због косе. А са сумраком кренуо је узбрдо, пут свог села.

Иво Андрић, *Коса*

*касаба - градић

*арар – врећа од оштре-грубе козје длаке

*самар – дрвена направа слична седлу која се ставља на леђа коњу

*алвалук – част у пићу поводом повољне куповине

1.	Којој књижевној врсти припада овај текст? _____.
----	---

2.	Шта је тема ових одломака? _____.
3.	Који је облик казивања заступљен у датом одломку? _____.
4.	Догађаји у одломку испрочани су _____ редом казивања.
5.	У које је вријеме Витомир дошао у касабу? _____ _____.
6.	У реченици: Витомир је са сунцем сишао у касабу са свог стрмог и високог села... замијени подвучене ријечи одговарајућим зависном реченицом. _____.
7.	Придјев висок са именицом село (у: ... са свог стрмог и високог села) слаже се (конгруира) у _____, _____ и _____.
8.	<p style="text-align: center;">Какву функцију има сљедећи израз / реченица из датог текста:</p> <p>Дан, дан, дан... цин, цин...тен, тен!</p> <p>_____.</p>
9.	Графички прикажи синтагму продане јабуке .

10.	У синтагмама продане јабуке и купљеној коси одреди а) врсту подвучених ријечи _____, б) њихову функцију у датим синтагмама _____.
11.	Колико има простих реченица у наведеној сложеној реченици? Али изнад свега тога чује се кроз главну чаршију метални звук; то сељаци пазурују и пробају косе куцкајући њима о камене прагове магаза. а) двије б) три в) четири г) пет
12.	Одреди службу (функцију) издвојеног реченичног члана из одломка <u>Све због косе.</u> _____.
13.	На основу дате околности (контекста) напиши исказ <u>Све због косе.</u> , али тако да има вриједност граматичке реченице: _____ _____.
14.	Пронађи у тексту зависну начинску реченицу и напиши је на линији: _____.
15.	Промјена глаголских облика зове се _____, а промјена по падежима зове се _____.
16.	Напиши какве су дате ријечи према начину творбе.

	а) коњић _____ б) повоздан _____ в) успут _____ г) звук _____
--	--

17.	Којој врсти припада подвучена ријеч у реченици: А са сумраком кренуо је узбрдо, <u>пут</u> свог села. _____
-----	---

18.	Напиши двије изведенице настале од ријечи ПУТ! _____
-----	---

19.	Напиши шта значи ријеч најпосле ? _____
-----	---

20.	Упиши у табелу податке за наведене ријечи из реченице ... трговац поново подиже главу иза тезге...			
Ријеч	Врста	Падеж	Значење	Функција (служба)
трговац				
главу				
(иза) тезге				

СКЕЛЕЦИЈА

У рано јутро сјене на семберијској равници почеше да се разрјеђују, постајући љубичасте. Шумарак пред селом, још снен, обавијен измаглицом, као да се мазно будио.

Рода у шевару непомично стоји на танкој ружичастој нози, и очима округлим и маленим као играчке загледала се у зажарено небо на истоку, пуно свијетлоцрвене прашине.

Одједном, из тог ватреног бљеска сунце весело искочи над далеким рубом равнице. Плану стаклени цријеп на јарко црвеном крову куће у воћњаку.

Двије руке, само оне видљиве, отворише прозорска крила, као да у собу пуштају радост јутра.

Засја роса на тешким погнутим влатима пшенице и на латицама дјетелине, запали се мак, закликта шева. Над пољем, уплашен, ниско прелетје дивљи голуб.

Стари скелеција, бијел од година, и румен од сунца, дочека га ведро.

- Ја бих преко ријеке – рече младић пошто се поздравио.

- Ко ће те превести? – уозбиљи се старац.

- Па, ти.

- Ја, богами, не могу.

Меша Селимовић, *Скелеција*

1.	Ком књижевном роду припада наведени одломак? а) епском, б) лирском, в) драмском
2.	У првој реченици одломка препознај глаголски прилог садашњи и напиши га на линију испод: _____

3.	<p>Којим књижевноумјетничким средствима су суочени старац (скелеција) и младић:</p> <p>а) описом</p> <p>б) дијалогом</p> <p>в) монологом</p> <p>г) унутрашњим монологом</p>
----	---

4.	<p>Који облик казивања преовладава у првом наведеном одломку?</p> <p>_____.</p>
----	---

5.	<p>Напиши назив стилске фигуре употријебљене у одломку:</p> <p>а) Снен шумарак се будио _____</p> <p>б) Сунце искочи _____</p> <p>в) Закликта шева _____</p> <p>г) Руке отворише прозорска крила као да у собу пуштају радост јутра _____</p>
----	---

6.	<p>Шта је композиција књижевног дјела?</p> <p>а) редослијед описа,</p> <p>б) однос ликова у дјелу,</p> <p>в) начин повезивања дијелова у цјелину,</p> <p>г) повезивање визуелних и акустичких елемената у дјелу.</p>
----	--

7.	<p>Повежи слово и број тако да се повезују књижевни род и његова врста нпр. е)5</p> <table data-bbox="376 1638 1482 1862"> <tr> <td>а) епика</td> <td>1. елегија</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>б) лирика</td> <td>2. поема</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>в) драма</td> <td>3. роман</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>г) епско-лирска врста</td> <td>4. комедија</td> <td>_____</td> </tr> </table>	а) епика	1. елегија	_____	б) лирика	2. поема	_____	в) драма	3. роман	_____	г) епско-лирска врста	4. комедија	_____
а) епика	1. елегија	_____											
б) лирика	2. поема	_____											
в) драма	3. роман	_____											
г) епско-лирска врста	4. комедија	_____											

8.	<p>У скупу ријечи из текста У ЗАЖАРЕНО НЕБО НА ИСТОКУ одреди:</p> <p>а) главни/надређени члан: _____</p> <p>б) све зависне/подређене чланове: _____</p>
9.	<p>Колико у првом дијелу наведеног књижевног текста (изнад звјездица, до реченице <i>Стари скелеџија</i> има:</p> <p>а) комуникативних реченица а) _____</p> <p>б) реченица према граматичком критеријуму? б) _____</p>
10.	<p>Препиши из реченице <i>У рано јутро сјене на семберијској равници почеше да се разрјеђују, постајући љубичасте.</i></p> <p>а) предикат _____</p> <p>б) субјекат _____</p>
11.	<p>У подвученом скупу ријечи из реченице <u>У рано јутро</u> сјене на семберијској равници почеше да се разрјеђују, постајући љубичасте одреди:</p> <p>а) падежни облик: _____</p> <p>б) значење _____</p> <p>в) функцију _____</p>
12.	<p>У реченици из текста <i>Засја зора на тешким погнутим влатима пшенице и на латицама дјетелине, запали се мак, закликта шева</i></p> <p>а) усправним линијама подијели сложену реченицу на просте реченице</p> <p>б) одреди однос простих реченица _____</p> <p>в) врсте реченица _____</p>
13.	<p>У реченици <i>Стари скелеџија, бијел од година, и румен од сунца, дочека га ведро</i> одреди службу/функцију – бијел од година, и румен од сунца</p>

	_____.
--	--------

14.	У реченици <i>Пас је био на ланцу</i> подвуци предикатив!
-----	---

15.	б) На основу дате говорне околности (контекста) напиши реченицу <i>Па, ти</i> , тако да има вриједност граматичке реченице: _____.
-----	---

ПРВА ЉУБАВ

Чим прођем поред какве јорганцијске радње, сетим се стрица. ...

Кад је мој отац умро, стриц је дошао по мене, ухватио ме за руку и одвео својој кући. ...

Једном сам га питао како је постао јорганција. Рекао је да би он био песник, али да је стрина убила песника у њему.

- Како је убила? Да ли је узела пиштољ па убила?

- Није баш тако - рече стриц - Има много начина да се убије песник у човеку. Твоја стрина није пуцала.

Отрчао сам стрини:

- Он каже да си ти убила песника у њему.

- Кажи ти стрицу да је то, можда, истина, али ја нисам гађала песника него пијанца, који је, нажалост, остао жив. Рекао сам то стрицу и он се целог дана смејао.

У то време некако ја сам се први пут и болно заљубио.

Имао сам неколико дана више од тринаест година. Девојчица је била још млађа.

...

Одмах сам омрзао њеног оца и све испричао стрицу.

- Ето ти - плеснуо је стриц рукама - она је почела да убија песника у теби.

Стриц је жалосним гласом казао стрини:

- Почели су да убијају песника у њему.

- Ко? - питала је стрина.

- Апотекарева кћи. Казала му је да није добар дечак, да иде увек у истој кошуљи, да је прљав и да сам ја јорганција.

Стрина је пребледела од љутине.

...

По подне је дошао лично апотекар, водећи кћерку за руку.

- Кћи ми каже - рекао је стрицу - да више нећете да шијете јоргане за мене! Она је узбуђена јер је Ваш синовац задиркује. Реците, молим Вас, пред малом, да је то шала и да ћете Ви шити јоргане за мене.

Девојчица је гледала подсмешљиво. Мислио сам да ћу умрети ако стриц каже да ће шити јоргане. Он је изгледао веома озбиљно, гледао је у мене, девојчицу, апотекара. На крају је рекао:

- Не, господине, ја више нећу да шијем јоргане за Вас!

Апотекар је отишао љут. Девојчица је плакала. Мени је стрина по подне купила нову кошуљу.

И данас, кад саберем све добро и рђаво у мом животу, мени се чини да је то највећа моја победа, и стричева победа, и да само захваљујући томе, апотекар и девојчица нису убили песника у мени, песника који живи у сваком човеку, и који други људи, понекад, хоће да убију.

(Бранислав Црнчевић)

1.	<p>Текст Прва љубав је</p> <p>а) бајка</p> <p>б) басна</p> <p>в) драма</p> <p>г) приповијетка</p>
----	---

2.	<p>Главни ликови у овом тексту су _____.</p> <p>Споредни ликови су _____.</p>
----	---

3.	<p>Како се односе стриц и стрина према дјечаку?</p> <p>а) Воле га, а не разумију,</p> <p>б) Разумију га и подржавају,</p> <p>в) Равнодушни су према њему,</p> <p>г) Не интересују их његови проблеми.</p>
----	---

4.	<p>Слику о ликовима у овој причи стекао/ла си на основу</p> <p>а) описа њихове спољашности,</p> <p>б) онога шта други кажу о њима,</p> <p>в) онога шта раде и како се односе према другима.</p>
----	---

5.	<p>Ко приповиједа о догађајима у наведеном тексту?</p> <p>_____.</p>
----	--

6.	<p>У ком лицу се приповиједа у овом одломку?</p> <p>_____.</p>
----	--

7.	Напиши прву ријеч из текста на основу које закључујеш у ком лицу се приповиједа. _____.
8.	Тип приповиједања какав је у овој приповиједи зове се _____.
9.	<p>Која два облика казивања су присутна у тексту:</p> <p>а) приповиједање и описивање</p> <p>б) приповиједање и дијалог</p> <p>в) описивање и дијалог</p> <p>г) дијалог и монолог</p>
10.	<p>Ријечи убила, гађала у тексту су употријебљене у</p> <p>а) основном значењу</p> <p>б) пренесеном значењу</p>
11.	<p>У датом тексту је група ријечи: млађа од мене.</p> <p>а) Напиши којој врсти ријечи припада истакнута ријеч _____.</p> <p>б) Како гласи основни облик те ријечи? _____.</p> <p>в) Како се зове ова особина (категорија) ријечи? _____.</p>
12.	<p>Графички прикажи односе у сљедећој синтагми:</p> <p style="text-align: center;">највећа победа</p>
13.	Коју реченичну службу (функцију) врши истакнути дио сљедеће реченице:

	Он каже да си ти убила песника у њему. _____.
--	--

14.	Каква је по сложености ова реченици: По подне је дошао лично апотекар, водећи кћерку за руку. _____.
-----	---

15.	Заокружи слово испред тачног одговора: Реченица Кад је мој отац умро, стриц је дошао по мене, ухватио ме за руку и одвео својој кући је а) проста реченица б) зависносложена реченица в) независносложена реченица г) вишеструкосложена реченица
-----	--

16.	Напиши врсту, облик и функцију ријечи у реченици Твоја стрина није пуцала.		
Ријечи из реченице	Врста ријечи	Облик	Служба у реченици
твоја			
стрина			
није пуцала			

СТАВИТИ СЛОНА У ФРИЖИДЕР

- Како ћеш ставити слона у фрижидер у три потеза?
- Отвориш фрижидер, ставиш слона, затвориш фрижидер.

1.	Прочитај сљедећи текст и напиши како се зове оваква врста текста. - Како ћеш ставити слона у фрижидер у три потеза? - Отвориш фрижидер, ставиш слона, затвориш фрижидер. _____.
2.	Шта је циљ овога текста? _____.
3.	Колико има комуникативних, а колико предикатских реченица у датом тексту? - Како ћеш ставити слона у фрижидер у три потеза? - Отвориш фрижидер, ставиш слона, затвориш фрижидер. а) комуникативне _____ б) предикатске _____
4.	У датом тексту су употријебљени глаголи: отвориш, ставиш, затвориш. Какви су ови глаголи по прелазности радње? _____.
5.	У ком падежном облику су употријебљене подвучене ријечи у реченици Отвориш <u>фрижидер</u>, ставиш <u>слона</u>, затвориш <u>фрижидер</u>? _____

Ко није добро свезао?

Кад је некакав чоек полазио у воденицу, свеже му жена врећу са житом. Кад буде у путу, одријешу му се врећа и он је до воденице везао десет пута, па кад се вратио кући, опет хтјео жену да бије, што му је није добро свезала.

1.	Прочитај дати текст и напиши којој књижевности припада. <hr/>
2.	Кад је настао овај текст? <hr/> <hr/>
3.	У тексту Ко није свезао налазимо два лика, жену и човјека. Ко је од њих вјештији? Ко зна свезати врећу? <hr/>
4.	Заокружи слово испред тачног одговора. Циљ овога текста је да забави и а) похвали одређени поступак б) критикује одређени поступак в) наруга се одређеном поступку г) препоручи одређени поступак.

5.	Уочи и напиши поруку ове приче. _____ _____
----	---

6.	У тексту Ко није свезао налазимо неке ријечи које не припадају књижевном језику. Које су то ријечи? _____
----	---

Деца Бестрагије

„Хајде да видимо како ћете се изборити са ноћашњим задатком“, обрати се тада свим дјечацима.

Они се умирише.

„Погледајте велику букву која нас је наткрилила!“, узвикну старац климнувши главом ка гранама.

Дјечаци извише вратове. Над њима се налазила крошња стољетног дрвета. Велике гране бијаху му окићене разнобојним лишћем, али је ноћ растјерала боје.

„Може ли ико од вас поуздано знати на којој ће се грани овогодишње лишће најдуже задржати?, упита их старац.

Дјечаци се збунише и погледаше.

„Валтазар никада не пита нешто на шта се одговор не може дати“, шапну Чаратан Облаку.

Буква је била раскошна и имала је на десетине грана.

„На најдужој грани!“, окуша се Цикавац.

Старац одмахну главом.

Чаратан је оклијевао.

„На оној на којој има највише лишћа!“, рече.

„Ни то није тачан одговор!“, обесхрабри га Валтазар.

„Не може се поуздано знати!“, покуша опет плавокоси дјечак, раширивши руке.

Старац одречно махну главом.

„На најнижој, оној коју можемо дохватити!“, покуша опет Чаратан.

Ни то не бјеше прави одговор.

Облак се присјети једног искуства са Букове планине, још из времена када је упознавао ћуди своје вијаче. Нагло устаде, те приђе једној малој, ниској грани. Дохвати је руком и заломи, пазећи да је не откине сасвим, већ да она остане да виси са дрвета.

„На овој!“, рече, те се мирно врати и сједи на мјесто са којег је малочас устао.

Сад су сва три дјечака нетремице гледала у изборано лице учитеља.

„То је веома добар одговор ... и сасвим тачан. Дрво шаље поруку свом лишћу када му је вријеме да опадне. Оно га себи ствара, оно га и одбацује. Ови висуљци на грани коју је Облак заломио такву наредбу неће добити. Дрво до њих више не може допријети. Иако су ту, још увијек на њему, нити којима бјеху везани са стаблом раскинуте су. То лишће остаће ту, красиће грану много дуже од свих осталих листова на тој букви“, рече старац задовољно климајући главом.

Облака обузе готово пецкава озареност. Чаратан му климну главом у знак признања. Цикавац уздахну, али пригушено, кроз нос.“

Урош Петровић, Деца Бестрагије (прилагођено), стр. 83, Лагуна, пето издање, 2013;

1.	<p>У овом одломку срећемо старца и три дјечака. Како се дјечаки зову?</p> <p>_____</p>
2.	<p>Гдје се налази школа у којој стари учитељ ради?</p> <p>_____</p>
3.	<p>Који дјечак је тачно одговорио на учитељево питање?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
4.	<p>Облак је стекао знање да тачно одговори на учитељево питање</p> <p>а) у школи б) у књигама в) у природи г) од старијих</p>
5.	<p>Лишће ће на неким гранама букве остати дуже него на другима зато што</p> <p>а) се још развија б) спорије стари в) је млађе од других г) не прима поруку од дрвета</p>
6.	<p>а) Која два облика приповиједања учаваш у датом одломку?</p> <p>_____</p>

	б) Који облик приповиједања преовладава? _____
--	---

7.	Напиши врсту наведене ријечи. а) лист _____ б) лишће _____ в) листови _____ г) лиснате _____
----	--

8.	Напиши основни облик придјева (позитив) према датом суперлативу. а) најдужа - _____ б) највиша - _____ в) најнижа - _____ г) најнижи - _____
----	--

9.	Напиши како се зову глаголска времена употријебљена у реченици. Велике гране бијаху му окићене разнобојним лишћем, али је ноћ растјерала боје. а) бијаху окићене _____ б) је растјерала _____
----	--

10.	У реченици Буква је била разгранато раскошна употријебљен је _____ предикат.
-----	---

АУТОБИОГРАФИЈА

Сећам се само колико нам је невоља донео писмени задатак: «Испеци, па реци!»

Питао сам старијег брата, који је замакао већ у школи, шта је то «испеци, па реци», али ни он није умео да ми објасни. Вели:

«Реч може бити печена, може и кувана, може пржена, а може и похована.»

Можете замислити већ како су гласили ти писмени задаци на тему: «Испеци, па реци!»

Неки Живко Средојевић написао је цео писмени задатак у неколико речи. Тај задатак је гласио:

«Најздравија је реч кад је печена и онај се може сматрати за мудра који говори само печене речи!»

Други опет, неки Сима Јагодић – ко зна где се инспирисао том философијом – овако је решио задатак:

«Реч не треба извадити из уста све док не буде сасвим печена. А реч може да се испече ако се загреје столица код куће, па се на тој столици седи све док се не испече реч, и за то време се учи српска граматика, као најважнији предмет, пошто без језика човек не може живети!»

Трећи опет, неки Остоја Поповић, син сеоског свештеника, овако је народски објаснио ствар:

«Све што улази у уста треба да буде печено. Тако у уста улази погача, па улази ракија, па улази јагње са ражња, и зато и све што излази из уста треба да буде печено. Како из уста, осим осталог, излази и реч, то и реч треба да буде печена!»

Бранислав Нушић, *Аутобиографија*

1.	Којој књижевно-научној (прелазној) врсти припада одабрани одломак? Овај текст припада књижевно-научној врсти која се зове _____.
----	---

2.	О којим личностима Бранислав Нушић говори у овом одломку? Нушић у овом тексту говори о следећим ликовима: _____ _____ _____
----	--

3.	<p><i>Испеци, па реци</i> је народна умотворина. Којој врсти припада? Врста ове народне умотворине се зове _____.</p>
4.	<p>Напиши која је гласовна промјена извршена у подвученим ријечима! <u>Испеци</u>, па <u>реци</u>! Ова гласовна промјена зове се _____.</p>
5.	<p>Којој врсти ријечи припада подвучена ријеч у сљедећој реченици? Испеци, <u>па</u> реци! Подвучена ријеч по својој врсти је _____.</p>
6.	<p>Одломак почиње: «Сећам се...» У ком лицу аутор износи догађаје? У овом одломку аутор износи догађаје у _____ лицу.</p>
7.	<p>У сљедећој реченици подвучене ријечи препиши ијекавским изговором! <u>Сећам</u> се само колико нам је невоља <u>донео</u> писмени задатак... Сећам - _____; донео - _____;</p>
8.	<p>Из одломка препиши и једно поређење! Поређење: _____.</p>

Буђење

Гргољи, ромори
под ледом речица

Пева, цвркуће
на бреси сојчица*.

Под крилом плавим
сунце се смеје,
милује бресицу
и греје, греје...

Е. Бебић

*сојчица=птица

1.	Заокружи слово испред тачног одговора: Пјесма „Буђење" је: а) љубавна, б) мисаона, в) описна/дескриптивна, г) родољубива.						
2.	Допуни реченицу! Главни мотив/тема пјесме је _____						
3.	Пјесма се зове „Буђење". Ко се буди? Наведи два одговора! _____ _____						
4.	Повежи лијеву и десну страну/придружи примјер стилске фигуре са називом: <table data-bbox="548 1671 1230 1780"><tr><td>__ гргољи, ромори</td><td>1. епитет</td></tr><tr><td>__ плавим (крилом)</td><td>2. персонификација</td></tr><tr><td>__ сунце се смеје</td><td>3. оноματοпеја</td></tr></table>	__ гргољи, ромори	1. епитет	__ плавим (крилом)	2. персонификација	__ сунце се смеје	3. оноματοпеја
__ гргољи, ромори	1. епитет						
__ плавим (крилом)	2. персонификација						
__ сунце се смеје	3. оноματοпеја						

5.	Колико има простих реченица у трећој строфи пјесме? _____
6.	Заокружи слово испред тачног одговора! Ријечи као што су сојчица и бреза (у односу на сојка и бреза) зову се: а) синоними; б) аугментативи; в) деминутиви; г) хомоними.
7.	Стихове друге строфе препиши у одричном облику! _____ _____
8.	Испиши из пјесме два приједлога! _____, _____
9.	Напиши ијекавске облике: греје _____, пева _____.

Р Ј Е Ш Е Њ А

А. ГРАМАТИКА

а) Основни ниво

1.	Како сте? Што не узмете принцес-крофну?
Број бодова	1
2.	б)
Број бодова	1
3.	а) Долазим у уторак. - изјавна / обавјештајна б) Отвори прозор! - заповједна в) Данас је сунчано. - изјавна / обавјештајна г) Срећан рођендан! - жељна д) Кад ћеш доћи? - упитна
Број бодова	1 - све тачно један бод, четири тачна 0,5 бодова
4.	б)
Број бодова	1
5.	б) само говорили
Број бодова	1
6.	западнoслoвенски језици, истoчнoслoвенски језици, јужнoслoвенски језици
Број бодова	1
7.	а)
Број бодова	1
8.	<u>бугарски, руски, пољски, словачки, украјински</u>
Број бодова	1 – све тачно један бод, четири тачна 0,5 бодова
Ниво	Основни

9.	a)
Број бодова	1
Ниво	Основни
10.	глагољица, ћирилица, латиница
Број бодова	1
11.	Ћирило и Методије, деветог
Број бодова	1 - Ћирило и Методије 0,5 бода, деветог 0,5 бода
12.	Мирослављево јеванђеље; Душанов законик/Законик српског цара Душана
Број бодова	1 (0,5 + 0,5)
13.	г)
Број бодова	1
14.	в)
Број бодова	1
15.	Бечки књижевни договор, а одржан је 1850. године.
Број бодова	1
16.	источнохерцеговачки говори
Број бодова	1
17.	а)
Број бодова	1
18.	ијекавски, екавски и икавски (изговор) /редослијед није битан

Број бодова	1
-------------	---

19.	<p>а) штокавским - <i>Срби</i></p> <p>б) чакавским - <i>Хрвати</i></p> <p>в) кајкавским – <i>Словенци</i>.</p>
-----	--

Број бодова	1
-------------	---

20.	<p>а) Срби грчког закона (Срби православци)</p> <p>б) Срби римског закона (Срби католици)</p> <p>в) Срби турског закона (Срби мухамеданци – муслимани).</p>
-----	---

Број бодова	1
-------------	---

21.	<p>Први правац је сакупљање и објављивање српских народних умотворина.</p> <p>Први правац је сакупљање и објављивање српских народних умотворина.</p>
-----	---

Број бодова	1
-------------	---

22.	Сава Мркаљ
-----	------------

Број бодова	1
-------------	---

23.	различите замјене старога гласа јат
-----	-------------------------------------

Број бодова	1
-------------	---

24.	а) На вокале (самогласнике) и
-----	--------------------------------

	б) консонанте (сугласнике).
Број бодова	1

25.	вокали - консонанти
Број бодова	1

26.	а) Ж, б) З
Број бодова	1

27.	надзубне, предњонепчане
Број бодова	1

28.	Г, Х
Број бодова	1

29.	Н, Н, Р, Л, Н
Број бодова	1

30.	а) Ч б) Л
Број бодова	1

31.	Б, Ц, Г, З
Број бодова	1 – четири тачна један бод, три тачна 0,5 бодова

32.			Г			Ж				
	Безвучни				ћ				Х	
Број бодова	1 (5 x 0,20)									

33.	Г - звучни Х - безвучни
Број бодова	1

34.	В, Ј, Л, Р
Број бодова	1
35.	Непостојано А је А које се јавља у једним, а не јавља у другим облицима исте ријечи.
Бр. бодова	1
36.	гргољи, трска
Бр. бодова	1
37.	ЦРН, ЦРНОМ, ТРНУ, ЦРН, ВРХ
Бр. бодова	1
38.	трав
Бр. бодова	1
39.	утрина
Бр. бодова	1
40.	кућетина, кућерак, школски, другарски
Бр. бодова	1
41.	кућа поштар, рачунар, кућни, писмо потписати, кишобран
Број бодова	1
42.	в)
Бр. бодова	1

43.	ишчепркати, разљутити,
Бр. бодова	1

44.	коријен - млин; творбени наставци: -ар, -ка
Број бодова	1 (0,5 + 0,5)

45.	а) пут б) путник в) ов
Број бодова	1

46.	извођењем слагањем
Број бодова	1

47.	<u>тупљи</u> , <u>пливач</u> , <u>плански</u> , <u>самац</u> , <u>ноћни</u>
Број бодова	1

48. Тачан одговор:

-	извођење/деривација
-	слагање/композиција
-	извођење/деривација
-	извођење/деривација
Број бодова	1 – четири тачна један бод, три тачна 0,5 бодова

49.	копач, возач / или било које ријечи које означавају вршиоца радње
Број бодова	1

50.	правити
-----	---------

Број бодова	1
-------------	---

51.	Ријечи	Начин творбе
	довратак	комбинована творба
	листати	деривација/извођење/суфиксална творба
	рукопис	композиција/слагање/инфиксална творба

Број бодова	1
-------------	---

52.	Баш овакве! Свашта!
-----	---------------------

Број бодова	1
-------------	---

53.	читати - радња сањати, вољети - стање сванути, грмити - збивање
-----	---

Број бодова	1
-------------	---

54.	в)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

55.	инфинитив
-----	-----------

Број бодова	1
-------------	---

56.	в)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

57.	г)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

58	а) волио (м.р.), вољела (ж.р.);
----	---------------------------------

	б) хтио (м.р.), хтјела (ж.р.); в) видио (м.р.), видјела (ж.р.).
Број бодова	1
59.	Ових дана нисам излазио/ла из куће.
Број бодова	1
60.	хвалио се – перфекат, урадио – глаголски придјев радни
Број бодова	1
61.	глаголски прилог прошли
Број бодова	1
62.	читаш, читао си, читај, ћеш читати/читаћеш
Број бодова	1 – четири тачна један бод, три тачна 0,5 бода
63.	потенцијал
Број бодова	1
64.	- заједничка именица, номинатив једнине// номинатив, једнина - еклитички облик презента помоћног глагола јесам, 3. лице једнине - глаголски придјев радни, мушки род - заједничка именица, акузатив множине // акузатив, множина
Број бодова	1
65.	а) субјекат б) предикат в) прилошка ознака за вријеме г) објекат прави
Број бодова	1
66.	а) прилошка одредба за начин; б) предикат;

	в) атрибут; г) атрибут; д) објекат ближи (прави); љ) атрибут
Број бодова	1

67.	а) свјетла – логички б) ме - логички в) он - граматички
Број бодова	1

68.	приједлози
Број бодова	1
69.	Придјеви се слажу са именицама у роду, броју и падежу.
Број бодова	1

70.	а) брат б) кост в) доба
Број бодова	1

71.	Номинатив и вокатив
Број бодова	1

72.	болести
Број бодова	1

73.	пренесеном
-----	------------

Број бодова	1
-------------	---

а) Средњи ниво

1.	славистика
Број бодова	1
2.	Ћирилица
Број бодова	1
3.	глалољица; старословенски
Број бодова	1
4.	Старословенски, српкословенски, рускословенски, славеносрпски и народни језик.
Број бодова	1
5.	фонетика
Број бодова	1
6.	а/ви/он,рад/ни/ца,у/чи/о/ни/ца,ис/тр/ча/ти.тр/ка
Број бодова	1
7.	а) рачунциј- б) рачун-
Број бодова	1
8.	бројне_(и)_ глаголске.
Број бодова	1
9.	број _____ падеж.
Број бодова	1
10.	глаголи, придјиви, замјенице ___ бројеви.

Број бодова	1
11.	в)
Број бодова	1
12.	Прва ријеч, акцентована, придјев Друга ријеч, неакцентована, помоћни глагол.
Број бодова	1
13.	а) приједлог б) именица
Број бодова	1
14.	изгледа, осмијеха, глави
Број бодова	1
15.	Прилози: најзад, около Приједлози: уз, код Везници: нити, иако Узвици: еј, охо Ријечце: баш, бар
Број бодова	1
16.	Изгледа; осмијеха;
Број бодова	1
17.	бајка, кухиња, кућа
Број бодова	1

18	а) писмо, средњи род б) несташко, мушки род в) мисао, женски род
Број бодова	1

19.	<i>Властите</i>	<i>Заједничке</i>	<i>Збирне</i>	<i>Градивне</i>	<i>Апстрактне</i>	<i>Бројне</i>	<i>Глаголске</i>
	Авала	кокошка	грожђе	млијeko	љубав	петорица	листање
	Морава	човјек	јагњад	нафта	туга	седморка	учење
Број бодова	1						

20.	прољећни – временски; сестрино – присвојни; лијеп – описни; горњи – мјесни; дрвене – градивни.
Број бодова	1

21.	Миличине дуге трепавице
Број бодова	1

22.	Нашу Род: женски Број: једнина Падеж: акузатив
Број бодова	1

23.	а)
Број бодова	1

24.	б)
Број бодова	1

25.	а)
Број бодова	1
26.	Марљиво ђаче <u>марљиво</u> је учило.
Број бодова	1

27.	а) улиц- б) игра- в) лијеп-
Број бодова	1

28.	а) леден, б) ледити/заледити и сл.
Број бодова	1

29.	а) ја б) она в) они г) ми
Број бодова	1

30.	НОМИНАТИВ И ВОКАТИВ
Број бодова	1

31.	колача - генитив школу – акузатив
Број бодова	1

32.	шумом по / у шуми кроз шуму
Број бодова	1

33.	а) инструментал б) генитив
Број бодова	1
34.	деклинација _ конјугација
Број бодова	1
35.	а) акузатив једнине б) мјесно / значење мјеста на коме ће се завршити кретање
Број бодова	1
36.	а) акузатив једнине б) временско
Број бодова	1
37.	а) генитив, ближи објекат б) акузатив, ближи објекат
Број бодова	1
38.	а) датив, б) акузатив, в) акузатив, г) инструментал, д) локатив
Број бодова	1
39	присвојни, женски, једнина, акузатив (1) присвојна замјеница, мушки, множина, номинатив (1)
Број бодова	2 (1+1)
40.	моја, наше,
Број бодова	1

41.	кући - именица, локатив, женски род, једнина; (1) орман-именица, номинатив, мушки род, једнина. (1)
Број бодова	2
42.	Купио му је сир.
Број бодова	1
43.	Именице: играчка, сунце Придјиви: лијеп, мудар Замјенице: тај, оног Глаголи: копати, ићи
Број бодова	1 – четири тачна један бод, три тачна 0,5 бодова
44.	двојица
Број бодова	1
45.	пјевање, цртање, слушање.
Број бодова	1
46.	Предикатских четири, комуникативна једна;
Број бодова	1
47.	б)
Број бодова	1
48.	за повезивање ријечи и реченица.
Број бодова	1
49.	Прилошке одредбе
Број бодова	1

50.	в) Прилози: више, даље Приједлози: од, на Узвици: јој, ух Везници: и, па Ријечце: ето, зар
Број бодова	1
51.	в)
Број бодова	1
52.	субјекат и предикат
Број бодова	1
53.	зависни / подређени
Број бодова	1
54.	а) субјекат - они, предикат - су показали в) субјекат-професор, предикат-је узео
Број бодова	1 (0,5 + 0,5)
55.	б, в,
Број бодова	1
56.	а) је долазио – глаголски предикат б) је шестак- именски предикат в) је сједио – глаголски предикат
Број бодова	1
57.	а) ће бити директор – именски предикат б) је велика и висока – именски предикат в) је радила – (прости) глаголски предикат
Број бодова	1

58.	лупу, је
Број бодова	1 (0,5 + 0,5)
59.	Лопту, причу, га (једна црта) ;Брату, Ани, (на) њега(двије црте)
Број бодова	1
60.	Марија – (граматички) субјекат моја другарица - апозиција говори – предикат енглески - атрибут језик- (прави/ближи) објекат
Број бодова	1 - све тачно један бод, 4 тачна 0,5 бодова
61.	в)
Број бодова	1
62.	б)
Број бодова	1
63.	а) помоћи в) пливамо
Број бодова	1
64.	плусквамперфекат перфекат
Број бодова	1
65.	Футур други.
Број бодова	1
66.	Зујати; Рикати
Број бодова	1
67.	а)футур први б)радни глаголски придјев

	в)презент г)перфекат д)инфинитив ђ)радни глагоски придјев
Број бодова	1

68.	РЕКАО БИ КАЗАЋУ ПУТУЈУЋИ БУДЕМО ДАЛИ	4. футур 2. 3. глаголски прилог садашњи 2. футур 1. 1. потенцијал
Број бодова	1	

69.	-ти / мог- / -а / -лов- / чита-
Број бодова	1

70.	<i>Прелазни глаголи</i>	<i>Непрелазни глаголи</i>	<i>Повратни глаголи</i>
	Возити	Спавати	Вољети се
	Гледати	Ходати	Купати се
Број бодова	1		

71.	је било досадило, бијаше / бјеше досадило
Број бодова	1

72.	г)
Број бодова	1

73.	а) соба б) занимљиве
-----	-------------------------

Број бодова	1
74.	Лице, дан, ћуприја, гробница, почетак, гроб, поход,
Број бодова	1
75.	а) глаголска б) прилошка в) придјевска г) именичка
Број бодова	1- све тачно један бод, три тачна 0,5 бодова
76.	а) снажно б) улице в) добар г) двориште
Број бодова	1 - четири тачна један бод, три тачна 0,5 бодова
77.	нарочито снажно - прилошка чекајући будућност - глаголска добра књига - именичка
Број бодова	1
78.	Иако је било прилично рано, дошао је у школу. / Дошао је у школу, мада је /премда је било прилично рано.
Број бодова	1
79.	Пошто смо се смјестили.
Број бодова	1
80.	а) Дошли су да би (како би, не би ли) потписали уговор. б) Мимоишли смо се са њима јер (зато што, због тога што) потписујемо други уговор.
Број бодова	1
81.	три

Број бодова	1
82.	Иако је било хладно, Ана је отишла код другарице.
Број бодова	1
83.	Независносложене реченице се састоје од двије или више независних реченица у једној комуникативној реченици.
Број бодова	1
84.	Зависносложене реченице се састоје од једне независне (главне, основне, управне, надређене) и једне зависне (подређене) реченице.
Број бодова	1
85.	Зависносложена.
Број бодова	1
86.	пет
Број бодова	1
87.	в)
Број бодова	1
88.	Да би и ти ужавала у њој.
Број бодова	1
89.	а) Гдје ме нико неће наћи.
Број бодова	1

90.	а) ако је неко луд ; погодбена (условна) реченица б) ... као да се облак проломио ; начинска / поредбена реченица
Број бодова	1
91.	Показао сам му како то да уради . Изрична/објекатска реченица
Број бодова	1
92.	јер је била болесна узрочна
Број бодова	1
93.	временска
Број бодова	1
94.	Младић је чувао што је стекао. објекатска (односна) Не иди гдје ниси позван! мјесна Сјео сам у први ред како бих изблиза гледао утакмицу. намјерна Били смо тужни јер смо поражени. узрочна
Број бодова	1
95.	X
Број бодова	1
96.	<u>момак</u> , <u>сестра</u> , познат, <u>писац</u> , <u>тачка</u> , занат.
Број бодова	1

97.	а) јотовање б) палатализација в) једначење сугласника по звучности г) асимилација самогласника
Број бодова	1

98.	а) Сњежана – једначење сугласника по мјесту творбе в) Милкин - палатализација
Број бодова	1

99.	непостојано а губљење сугласника
Број бодова	1

100.	Миличин, Драгичин, Аничин палатализација
Број бодова	1

101.	а) Милки - Мици б) баци - баки в) значци - значки г) мачци – мачки
Број бодова	1

102.	а) прелазак Л у О б) једначење сугласника по звучности
------	---

	в) сибиларизација
Број бодова	1
103.	а) прелазак Л у О б) једначење по мјесту творбе
Број бодова	1
104.	губљење сугласника
Број бодова	1
105.	а) варилац – вариоц б) жалилаца – жалиоца в) тужиоц – тужилац г) браниоц - бранилац
Број бодова	1
106.	<u>читалац, гледалац</u>
Број бодова	1
107.	а) палатализација б) једначење по звучности
Број бодова	1
108.	сибиларизација, непостојано а, губљење сугласника
Број бодова	1
109.	а) јотовање б) једначење сугласника по звучности в) палатализација

Број бодова	1
110.	а)
Број бодова	1
111.	а) палатализације б) једначење сугласника по мјесту творбе в) јотовање г) губљење сугласника
Број бодова	1 - четири тачна један бод, три тачна 0,5 бодова
112.	једначење по звучности и губљење сугласника
Број бодова	1
113.	а) слушаоца, слушалаца б) лиги в) баки
Број бодова	1
114.	в)
Број бодова	1
115.	а) судски - судски б) господски - господски в) српски - српски
Број бодова	1
116.	Акценат
Број бодова	1

117.	<u>в</u> ода; <u>с</u> ело; запис <u>и</u> вати; за <u>п</u> исати
Број бодова	1

118.	мајка, глава, рука, прича
Број бодова	1

119.	б) в)
Број бодова	1

120.	душа, колица, боровница, ђурђевак, глава, мудар
Број бодова	1

121.	б) в)
Број бодова	1

122.	футур II / предбудуће вријеме футур I / будуће вријеме (овим редом)
Број бодова	1

123.	а) г)
Број бодова	1

124.	супротан
Број бодова	1

125.	в)
------	----

Број бодова	1
-------------	---

126.	ако, шта
------	----------

Број бодова	1
-------------	---

127.	краткосилазни и дугосилазни (Редослијед није битан.)
------	--

Број бодова	1
-------------	---

128.	Ријечи са кратким акцентом	Ријечи са дугим акцентом
	сан	нос
	здрав	подне
	поље	сунце

Број бодова	1
-------------	---

129.	б)
------	----

Број бодова	1
-------------	---

130.	б)
------	----

Број бодова	1
-------------	---

131.	Чомског
------	---------

Број бодова	1
-------------	---

132.	Примјер	Синоним	Антоним
	/	говорити	ћутати
	туга	жалост	/
	дебео	/	мршав

Број бодова	1 (туга-жалост/жалост-туга)
-------------	-----------------------------

133.	а) домовина б) грах в) трбух г) срећан/радостан
Број бодова	1

134.	самогласник- вокал бездан-провалија тријем-веранда свјетлост-тама мердевине-љестве
Број бодова	1

135.	Извући се из блата.
Број бодова	1

136.	б)
Број бодова	1

137.	б)
Број бодова	1

138.	в)
Број бодова	1

139..	б)
-------	----

Број бодова	1
-------------	---

140.	административни стил
Број бодова	1

а) Напредни ниво

1.	да, ли, данас, на
Број бодова	1

2.	б)
Број бодова	1

3.	придјевни ___ прилози (Редослијед није битан.)
Број бодова	1

4.	строжи, виши, зеленији, смјешнији, јаснији, бјељи.
Број бодова	1

5.	Јави нам / јеси ли се / уписао / у школу.
Број бодова	1

6.	нам, ли, се, у
Број бодова	1

7.	б)
Број бодова	1

8.	г)
----	----

Број бодова	1
-------------	---

9.	дугоузлазни, дугосилазни, краткоузлазни и краткосилазни. Редослијед није битан!
----	--

Број бодова	1
-------------	---

10.	ПРИ <u>И</u> ЗНАТИ - ПРИЗНА <u>Њ</u> Е
-----	--

Број бодова	1
-------------	---

11.	К <u>О</u> РАК - КОРА <u>Ч</u> АТИ
-----	------------------------------------

Број бодова	1
-------------	---

12.	Уписани одговарајући акценатски знаци сљедећим редослиједом: краткосилазни - дугосилазни дугосилазни – краткосилазни
-----	--

Број бодова	1
-------------	---

13.	а)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

14.	в)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

15.	г)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

16.	Дугосилазни акценат на првој ријечи.
-----	--------------------------------------

Број бодова	1
-------------	---

17.	б) в)
-----	-------

Број бодова	1
-------------	---

18.	Енклитике: су, те, ме, га; Проклитике: у, а из, са
Број бодова	1

19.	ми
Број бодова	1

20.	Крњ мјесец наранџасте боје пливао је у дну видика и дизао се прохладни вјетар.
Број бодова	1

21.	а) чита- б) црта-
Број бодова	1

22.	а) пек- б) плет- в) сјед-
Број бодова	1

23.	а) рек- б) свира- в) подиг-
-----	-----------------------------------

Број бодова	1
-------------	---

24.	<p>кружић-палатализација; сеоба-прелазак Л у О руски-губљење сугласника свадба-једначење сугласника по звучности</p>
Број бодова	1 – четири тачна одговора један бод, три тачна 0,5 бодова

25.	једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по мјесту творбе, јотовање
Број бодова	1

26.	МЕТАР
Број бодова	1

27.	а) г)
Број бодова	1

28.	Школа је чиста, једино (само/ једино што/ осим што) пред вратима има смећа.
Број бодова	1

29.	Ћутали су док су ходали./ Док су ходали, ћутали су.
Број бодова	1

30.	зађе, се јаве, гризу, је немоћан
Број бодова	1

31.	помузена
Број бодова	1

32.	краткосилазни акценат на првом слогу - знак изнад вокала у краткосилазни акценат на првом слогу - знак изнад вокала е
Број бодова	1

33.	б)
Број бодова	1

34.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Именица</th> <th>Тражени облик</th> <th>Одговор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>/</td> <td>/</td> <td>Сиромаштво</td> </tr> <tr> <td>/</td> <td>/</td> <td>Каменчина</td> </tr> <tr> <td>/</td> <td>/</td> <td>Старост</td> </tr> <tr> <td>/</td> <td>/</td> <td>Кућица</td> </tr> <tr> <td>/</td> <td>/</td> <td>Ћак</td> </tr> </tbody> </table>			Именица	Тражени облик	Одговор	/	/	Сиромаштво	/	/	Каменчина	/	/	Старост	/	/	Кућица	/	/	Ћак
	Именица	Тражени облик	Одговор																		
	/	/	Сиромаштво																		
	/	/	Каменчина																		
	/	/	Старост																		
	/	/	Кућица																		
/	/	Ћак																			
Број бодова	1																				

35.	Асимилација-једначење Компјутер-рачунар Вокал-самогласник Деривација-извођење Конгруенција-слагање
Број бодова	1

36.	а) МОМЧАД-збирна именица, женског рода, једнина б) МОМЧЕ- заједничка именица средњег рода, једнина в) МОМЧИЋИ- заједничка именица мушког рода, множина
Број бодова	1

37.	Бранко Радичевић <i>Песме</i> Петар Петровић Његош <i>Горски вијенац</i> Ђура Даничић <i>Рат за српски језик и правопис</i> Вук С. Карацић <i>превод Новог завјета</i>
Број бодова	1

38.	а) Саво (Сава) Мркаљ б) Јован Рајић в) Вук (Стефановић) Карацић
Број бодова	1

39.	Више <u>нисам могао да их слуша</u> м / јер <u>су причали</u> свашта / и ја <u>пођох</u> са Вујом / да
-----	--

	<u>гледам</u> / како Видрићи <u>пиле</u> граду за нову кућу Андрије Видакова, Ивановиг оца.
Број бодова	1

40.	а) инструментал б) акузатив в) локатив г) генитив д) датив
Број бодова	1

41.	учи, учитељ, ица, учитељиц, а, камен, камен, чић, каменчић, - ,
Број бодова	1

42.	Ријечи	Врста ријечи	Подврста	Род	Број	Падеж
	Сеоским	придјев	присвојни	мушки	једнина	инструментал
	Путем	именица	заједничка	мушки	једнина	инструментал
	пролазника	именица	заједничка	мушки	множ.	генитив
	прашине	именица	градивна	женски	једнина	локатив
Број бодова	1					

43.	Добра / - / Најбоља / - / Више / Највише / Јефтина / - / Најјефтинија / Зао / Гори / - /
-----	---

	- / Строжи / Најстрожи /
Број бодова	1

44.	Посесивни генитив/ припадање/ присвојно/ посесивно значење Партитивни генитив/ количина/ дионо/ партитивно значење Описно/квалитативно значење
Број бодова	1

45.	2, 3, 4, 1
Број бодова	1

46.	Свакодневно тренира или тренира само викендом. (морају бити два предиката)
Број бодова	1

47.	„Ако и ова вода пресахне“, друга ће на то, „како ћемо одавде изаћи?“
Број бодова	1

48.	данашњим
Број бодова	1

49.	Није отишао на утакмицу због болести.
-----	---------------------------------------

	Приједлог ради означава намјеру.
Број бодова	1

Б. ПРАВОПИС

а) Основни ниво

1.	г)
Број бодова	1

2.	б)
Број бодова	1

3.	а)
Број бодова	1

4.	г)
Број бодова	1

5.	а) ц б) њ
Број бодова	1

6.	в)
----	----

Број бодова	1
-------------	---

7.	б)
Број бодова	1

8.	а) в)
Број бодова	1

9.	г)
Број бодова	1

10.	в)
Број бодова	1

11.	а) т /т. б) л / л. в) км / км. г) см / см.
Број бодова	1 – четири тачна један бод, три тачна 0,5 Број бодова

12.	а) бр. б) др в) год. г) нпр.
Број бодова	1

13.	а) г / г. б) м / м. в) ул. г) уч.
Број бодова	1

14.	СКЗ (<i>Српска књижевна задруга</i>), СПЦ (<i>Српска православна црква</i>), ОШ (<i>Основна школа</i>).
Број бодова	1

15.	а) најјачи; б) најблажи
Број бодова	1

16.	г)
Број бодова	1

17.	в)
Број бодова	1

18.	а) дјеца г) свијет
-----	--------------------

Број бодова	1
-------------	---

19.	лијек, мјесец, рјечник, свјетлост
Број бодова	1

20.	доље хтио дио
Број бодова	1

21.	а) дванаест; б) двадесет (и) два; в) сто тридесет (и) седам г) триста / три стотине
Број бодова	1 - четири тачна одговора један бод, три тачна 0,5 бода

22.	а) 7 б) 13 в) 38
Број бодова	1

23.	Понесемо нешто за сједење, сока и воћа, а ја обавезно и један ножић. Некад тамо наберемо цвијећа: кукуријека, јагорчевине или љубичица. Некад има плодова купине, шипка, жира, а некад нам је главно да гацамо по дубоком снијегу. То зависи од годишњих доба.
-----	--

Број бодова	1
-------------	---

24.	Отац се у јесен 2015. вратио са службеног путовања веома уморан због дугог задржавања на аустријско-мађарској граници.
Број бодова	1

б) Средњи ниво

1.	кућни, чепић
Број бодова	1

2.	а) ч б) ч в) ћ г) ћ
Број бодова	1

3.	Срео сам чика Милана из Гламоча, оног који продаје чувени гламочки кромпир.
Број бодова	1

4.	Н
Број бодова	1

5.	б) не радо; в) неволим
Број бодова	1

6.	б)
Број бодова	1

7.	незнам не познат
----	------------------

Број бодова	1
-------------	---

8.	а) б)
Број бодова	1

9.	а) Билећанин а) Новосађанин в) Бањалучанин г) Которварошанин
Број бодова	1

10.	Ана живи у бањалучком насељу Нова варош, а Марко у Новом Граду.
Број бодова	1

11.	мајевички , сарајевске, Веснин, шумадијски.
Број бодова	1

12.	а) Двор на Уни б) Крупа на Врбасу в) Оштра Лука г) Нова Топола
Број бодова	1

13.	в)
Број бодова	1

14.	а) Косовска битка б) Први свјетски рат в) Други српски устанак г) Октобарска револуција
Број бодова	1

15.	в)
Број бодова	1

16.	в)
Број бодова	1

17.	Ученици Основне школе „Свети Сава“ из Новог Града били су домаћини рукометашима Рукометног клуба „Борац“.
Број бодова	1

18.	Из Будисавске улице ушли смо у Булевар цара Лазара и коначно стигли пред новосадску Основну школу „Никола Тесла“.
Број бодова	1

19.	б)
Број бодова	1

20.	а) Да сте били упорнији, пронашли бисте књигу. б) Запета се пише иза зависне реченице у инверзији /реченице у инверзији/ прво зависна па главна реченица/ и др. у том значењу
Број бодова	1 (0,5 + 0,5)

21.	За излет сам спремио новац, сокове, сендвиче и дискове.
Број бодова	1

22.	Узео сам двоглед који сам давно добио од дједа, књигу о цију-цицу, усну хармонику и плишаног меду.
Број бодова	1

23.	а)
Број бодова	1

24.	(Драга Мајо, позивам те на прославу) 13. (рођендана.)
Број бодова	1

25.	а) дванаести; б) двадесет (и) други;
-----	---

	в) сто тридесет (и) седми
Број бодова	1

26.	а) 8. б) 500 в) 12. г) 22
Број бодова	1

27.	различите замјене старог гласа јат.
Број бодова	1
28.	црепови, брегови
Број бодова	1

29.	а) желио ; б) летјети ; в) рјечник ; г) предио
Број бодова	1

30.	вољети, гријати, смијати се, ријешити
Број бодова	1 (4 тачна 1 бод, 3 тачна 0,5 бодова)

31.	а) РС; б) САД; в) УН; г) ОШ
Број бодова	1

32.	б)
Бр бодова	1

33.	а) београдски б) сарајевски в) Петров г) Маријин
Број бодова	1

34.	б)
Број бодова	1

35.	а) аустралијски, б) никшићки,
Број бодова	1

36.	историски, пијонирски, Марианин
Број бодова	1

37.	Шумадијски кајмак је скупљи од ужичког на бањалучкој пијаци.
Број бодова	1

38.	Само је замагљено огледалце, које јој принесоше устима, свједочило да још увијек дише.
Број бодова	1

39.	Моја улица се зове Улица кнеза Михајла.
Број бодова	1

40.	пријатељичин, краљичин, учитељичин
Број бодова	1

в) Напредни ниво

1.	„Овај задатак,“ рече наставник, “мора да буде боље урађен“.
Број бодова	1

2.	б) в)
Број бодова	1

3.	а) дугоног / а б) главобоља в) рукопис г) дангубити
----	--

Број бодова	1
-------------	---

4.	а) српско-руски б) европско-амерички
Број бодова	1

5.	Молим те, Павле, пожури!
Број бодова	1

6.	Овдје је, како сте вјероватно већ чули, раније била школа.
Број бодова	1

7.	Ако грми, морамо понијети кишобран, иако би нам, како рече Драган, било лакше да уопште не излазимо из куће.
Број бодова	1

8.	в)
Број бодова	1

9.	ни с(а) ким(е)
Бр.бодова	1

10.	в)
Бр.бодова	1

11.	а) Не вјерује ни у кога. б) Не слаже се ни са чим.
Бр.бодова	1

12.	„Марија, хоћеш ли и ти с нама ићи у биоскоп?“,упита Владо.
Бр.бодова	1

13.	а) ни од чега б) с њим в) са собом г) Наставниче, Ви, тражили?
Бр.бодова	1

14.	а) инверзију; б) апозицију
Бр.бодова	1

15.	а) бих б) аорист
Бр.бодова	1

16.	б) г)
Бр.бодова	1

17.	а) поскупјети б) покољење в) дијељење г) одјељење
Број бодова	1

18.	в)
Број бодова	1

В. КЊИЖЕВНОСТ

а) Основни ниво

1.	14 стихова, четири; катрена; терцине.
Број бодова	1

2.	б) мотиви; а) ликови; г) фабула; в) тема
Број бодова	1 – четири тачна један бод, три тачна 0,5

3.	а) статички б) динамички
Број бодова	1

4.	увод / експозиција, врхунац /кулминација
Број бодова	1

5.	роман и приповијетка; епска пјесма и еп.
Број бодова	1 – роман и приповијетка 0,5; епска пјесма и еп 0,5

6.	б) поређење и епитет
Број бодова	1

7.	а) Персонификација б) Епитет
Број бодова	1

8.	а) епитет и персонификација в) поређење
Број бодова	1

9.	Укрштена.
Број бодова	1

10.	а) парна рима, б) укрштена рима, в) обгрљена рима
Број бодова	1

11.	Наслов: <i>Мали принц</i> Пуно име и презиме аутора: Антоан де Сент Егзипери Књижевна врста: роман
Број бодова	1

12.	Лујо / „Јаблан“ / Петар Кочић
Број бодова	1

13.	в)
Број бодова	1
14.	а) наратија б) дијалог
Број бодова	1
15.	в) живот владара или истакнутог црквеног поглавара.
Број бодова	1
16.	цезура, реплика
Број бодова	1
17.	Горски вијенац, Мртво море, Плава гробница, Увела ружа, Ђачки растанак, Покондирена тиква
Број бодова	1
18.	Свето писмо / Старог завјета и Новог завјета
Број бодова	1
19.	<u>3.</u> врхунац (кулминација); <u>5.</u> расплет; <u>1.</u> увод (експозиција); <u>4.</u> обрт (перипетија); <u>2.</u> заплет
Број бодова	1
20.	питалица

Број бодова	1
-------------	---

21.	а) пословица б) загонетка в) питалица
Број бодова	1

22.	в) клетва
Број бодова	1

23.	Горски вијенац Плава звезда Велики талас Покондирена тиква Мали принц Крвава бајка
Број бодова	1

24.	а) патриотизам, б) мисао/ размишљање/ преламање/ одбијање, в) дескрипција
Број бодова	1

25.	публицистички (новинарски), научни и административни стил.
Број бодова	1

26.	басна
Број бодова	1

б) Средњи ниво

1.	а) народну/ усмену б) умјетничку/писану/ауторску
Број бодова	1
2.	а) народа у коме је настало б) аутора / писца
Број бодова	1 (0,5 + 0,5)
3.	10 слогова, десетерац
Број бодова	1
4.	Народна књижевност: Љубавни растанак, Диоба Јакшића, Мали Радојица Умјетничка књижевност: Кад млидијах умрети, На Газиместану, Ми знамо судбу
Број бодова	1
5.	б)
Број бодова	1
6.	1814.
Број бодова	1
7.	1) Бранко Радичевић <i>Песме</i> 2) Вук Стефановић Караџић <i>Превод Новог зајета</i> 3) Ђуро Даничић <i>Рат за српски језик и правопис</i> 4) Петар Други Петровић Његош <i>Горски вијенац</i>
Број бодова	1
8.	а) устаљени епитети

	б) у народној поезији
Број бодова	1

9.	б) П. Кочић; г) Б.Нушић; а) Б.Ђопић; в) Ј. Лазаревић
Број бодова	1 – четири тачна одговара један бод, три тачна 0,5 бодова

10.	3. Плави чуперак; 4. Зимско јутро; 2. Аутобиографија; 1. Аска и вук
Број бодова	1

11.	д) Г. вијенац; в) Поход на Мјесец; б) Прва бразда; а) На бунару г) Кроз мећаву.
Број бодова	1 - пет тачних један бод, 4 тачна 0,5 бодова

12.	казанција Благоје <u>5</u> , Јела <u>4</u> , Његош <u>1</u> , Меланија <u>2</u> , Евица <u>3</u>
Број бодова	1

13.	а) Горски вијенац, Петар П.Његош б) Женидба Милића барјактара, народна пјесма в) Ми знамо судбу, Алекса Шантић г) Кад млидијах умрети, Бранко Радичевић
Бодова	1

14.		
Евица	Покондирена тиква	Јован С.Поповић
кмет Симан	Прича о кмету Симану	Иво Андрић
Кањош	Кањош Мацедоновић	С. Митров Љубиша
Марушка	Кроз маглу	Петар Кочић

Број бодова	1
-------------	---

15.	Миона - „Прва бразда“ Лујо - „Јаблан“ Анђелија - „Диоба Јакшића“
Број бодова	1

16.	а) дескрипција / описивање б) приповиједање / наратија в) дијалог г) монолог
Број бодова	1

17.	а) приповиједање б) дескрипција
Број бодова	1

18.	лирика б) епика в) драма а)
Број бодова	1

19.	в)
Број бодова	1

20.	г) контраст/антитеза
Број бодова	1

21.	балада
Број бодова	1

22.	а) г)
Број бодова	1

23..	1. <u>3</u> 2. <u>4</u> 3. <u>1</u> 4. <u>2</u>
Број бодова	1

24.	1. <u>4</u> 2. <u>3</u> 3. <u>1</u> 4. <u>2</u>
Број бодова	1

25.	персонификација
Број бодова	1

26.	а) истрајан/ издржљив б) човјек в) вага
Број бодова	1

27.	Хасанагиница, балада
-----	----------------------

Број бодова	1
-------------	---

28.	Лијепа ријеч и гвоздена врата отвара.
Број бодова	1

29.	а) Петар Петровић Његош б) <i>Горски вијенац</i> в) драмски спјев
Број бодова	1

30.	б) персонификација, поређење, епитет
Број бодова	1

31.	епизоде
Број бодова	1

32.	бол, гњев, поклик / нагомилани гњев / жеља за осветом / понос и пркос без граница / ријешеност за сталну борбу до уништења непријатеља
Број бодова	1

33.	ЕВИЦА скромна, марљива, природна ФЕМА уображена, себична, помодарка
Број бодова	1

34.	Петра Кочића
Број бодова	1

35.	грчке
Број бодова	1

36.	Жил Верн / „Двадесет хиљада миља под морем“ / - / Петар Кочић / - / Марушка Регодина / Иво Андрић / - / кмет Симан / Јанко Веселиновић / „Хајдук Станко“ / - / Марк Твен / „Том Сојер“ / - /
Број бодова	1

37.	Пословима не ваља приступати непромишљено, прије сваке одлуке морамо размислити о посљедицама, добро промисли прије него нешто урадиш/одлучиш и томе слично.
Број бодова	1

38.	Наслов: «Похвала светом кнезу Лазару» Аутор: Монахиња Јефимија Књижевна епоха: српска средњовјековна књижевност
Број бодова	1

39.	«Писма из Италије» Љубомир Ненадовић путопис
Број бодова	1

40	а) дистих б) терцина в) катрен
----	--------------------------------------

Број бодова	1
-------------	---

в) Напредни ниво

1.	о догађају/догађајима - осјећања
Број бодова	1

2.	балада, романса, поема (Редослијед није битан.)
Број бодова	1

3.	в)
Број бодова	1

4.	б) трагичан тон и тужан завршетак
Број бодова	1

5.	а) балада б) романса
Број бодова	1

6.	а) Хасанагиница/Женидба Милића барјактара/Смрт Омера и Мериме/ Балада из предграђа/Пјесма о керуши (било која народна или умјетничка коју ученик познаје)
Број бодова	1

7.	а) словенска антитеза
Број бодова	1

8.	Три. /Од три дијела. Питање, негативни одговор, потврдни одговор
Број бодова	2 (1+1)

9.	а) Филип Вишњић, б) старац Милија, в) Тешан Подруговић
----	--

Број бодова	1
-------------	---

10.	г)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

11.	в)
-----	----

Број бодова	1
-------------	---

12.	трагедија, комедија, драма у ужем смислу
-----	--

Број бодова	1
-------------	---

13.	а) дидаскалије/ремарке б) Написан је у загради/ обиљежен је заградама.
-----	---

Број бодова	1 (0,5 + 0,5)
-------------	---------------

14	ТАЧНО ТАЧНО НЕТАЧНО НЕТАЧНО ТАЧНО
----	---

Број бодова	1
-------------	---

15.	1) аутобиографија 4) дневник 2) мемоари 3) путопис
-----	---

Број бодова	1
-------------	---

16.	испред себе/пред себе
-----	-----------------------

Број бодова	1
-------------	---

17.	епитет, метафора, персонификација (редослијед није битан); прихвата се и метонимија
Број бодова	1

18.	„Глуви барут“ , „Магареће године“ , „Орлови рано лете“ , „Пролом“
Број бодова	1.

19.	Ономатопеја, хипербола, персонификација, епитет
Број бодова	1

20	Отаџбина је ово Србина
Број бодова	1

21	ми
Број бодова	1

ЗАДАЦИ СА ИСТИМ ПОЛАЗНИМ ТЕКСТОМ

За зимско вече, умјесто успаванке

1.	б)
Број бодова	1

2.	г)
----	----

Број бодова	1
-------------	---

3.	народној/усменој књижевности
Број бодова	1

4.	Зимски, сњежни пејсаж / природа под снијегом / и друго у истом значењу
Број бодова	1

5.	пјесниковим осјећањима
Број бодова	1
6.	г)
Број бодова	1

7.	б)
Број бодова	1

8.	снијег-бријег; брезу-чезу
Број бодова	1

9.	укрштена
Број бодова	1

10.	планина
Број бодова	1

11.	визуелни
Број бодова	1

12.	г)
Број бодова	1

13.	тврдоглав, шутити (ћути) / не говори
Број бодова	1

П и ј а ц а

1.	глаголе / више глагола
Број бодова	1

2.	раскокодакале
Број бодова	1

3.	а) слаже-лаже; траве-краве; даје-продаје б) слободни
----	---

Број бодова	1
-------------	---

4.	визуелних
Број бодова	1

5.	Функцију објекта / правог (ближег) објекта
Број бодова	1

Воћка послије кише

1.	описна / дескриптивна
Број бодова	1

2.	а) Двије б) У супротном односу / у супротности
Број бодова	1

3.	Симбол среће и несреће; здравља и болести; живота и смрт; љепоте и обичности; сталне промјене; и друго у истом и сличном значењу
Број бодова	1

4.	а) чудесна (раскош), обично, мало, јадно (дрво) б) она је опет као прво в) па их њише, нек се сунце малко скрије г) раскошна – обична, јадна
Број бодова	1

5.	не
Број бодова	1

6.	а) парна рима б) везани стих
Број бодова	1

И молио сам очи

1.	б)
Број бодова	1

2.	б)
Број бодова	1

3.	Сликом цвијета / цветка.
Број бодова	1

4.	б)
Број бодова	1

5.	У петој строфи.
Број бодова	1

6.	Укрштена.
Број бодова	1

7.	тјерати
----	---------

Број бодова	1
-------------	---

8.	а) г)
Број бодова	1

9.	6, 1, 2, 4, 5, 3
Број бодова	1

10.	а)
Број бодова	1

К О С А

1.	приповиједи/приповијетки
Број бодова	1

2.	куповина косе/куповање косе/ Витомир (сељак) купује косу / и друго у истом значењу.
Број бодова	1

3.	приповиједање/нарација
Број бодова	1

4.	хронолошким
Број бодова	1

5.	рано ујутро / у рано јутро / кад је сунце изгријало
Број бодова	1

6.	кад је сунце изгријало / кад је сунце огријало / кад је сунце огријало касабу
Број бодова	1

7.	роду, броју ___ падежу
Број бодова	1

8.	подражавање гласова из природе / да дочара звук удара косе
Број бодова	1

9.	<p>јабуке</p> <p> </p> <p>продане</p>
Број бодова	1

10.	а) описни придјеви
-----	--------------------

	б) атрибуцка функција / функција атрибута
Број бодова	1

11.	б)
Број бодова	1

12.	прилошка одредба за узрок (може се уврстити у претходну реченицу укидањем тачке или замјеном тачке запетом)
Број бодова	1

13.	Чашћавао је све због косе/ Чашћавао је и пио због косе./ Пили су све због косе.
Број бодова	1

14.	као кад човјек у воду скочи
Број бодова	1

15.	конјугација, деклинација
Број бодова	1

16.	а) изведена б) сложена в) префиксална изведеница г) проста
-----	---

Број бодова	1 – све тачно: 0,5 – три тачна
-------------	--------------------------------

17.	приједлог
Број бодова	1

18.	путић/путар/путни/путник....(било које двије изведенице од ријечи пут)
Број бодова	1

19.	На самом крају / после свега
Број бодова	1

20. Тачан одговор

-	-	-	-	-
-	заједничка именица	Н.	вршилац радње	грам. субјекат
-	заједничка именица	А.	појам обухваћен глаголском радњом	прави (ближи) објекат
-	заједничка именица	Г.	мјеста	ПОМ
Број бодова	3 бода све тачно; тачно у једном реду 1 бод			

СКЕЛЕЦИЈА

1.	а)
Број бодова	1

2.	постајући
Број бодова	1

3.	б) дијалогом
Број бодова	1

4.	опис / описивање / дескрипција
Број бодова	1

5.	а) персонификација и епитет б) персонификација в) оноματοпеја г) поређење
Број бодова	1 – све тачно: 0,5 – три тачна

6.	в)
----	----

Број бодова	1
-------------	---

7.	а) 3; б) 1; в) 4; г) 2
Број бодова	1 – све тачно; 0,5 – три тачна

8.	а) у небо б) зажарено, на истоку
Број бодова	1

9.	а) осам б) дванаест
Број бодова	1

10.	а) почеше да се разређују б) сјене
Број бодова	1

11.	а) акузатив б) временско в) ПОВ
Број бодова	1

12.	а) ... дјетелине, / запали се мак, / закликта шева б) независан
-----	--

	в) саставне
Број бодова	1

13.	апозиција
Број бодова	1

14.	На ланцу
Број бодова	1

15.	Па, ти ћеш ме превести.
Број бодова	1

ПРВА ЉУБАВ

1.	г) приповијетка
Број бодова	1

2.	а) дјечак, стриц, стрина б) апотекар и његова кћер
Број бодова	1

3.	б)
Број бодова	1

4.	в)
Број бодова	1

5.	Одрастао човјек (прича о догађајима из свог дјетињства)
Број бодова	1

6.	у првом лицу
Број бодова	1

7.	прођем
Број бодова	1

8.	ретроспективни тип / ретроспекција
Број бодова	1

9.	б) приповиједање и дијалог
Број бодова	1

10.	б)
Број бодова	1

11.	а) придјев б) млада в) компарација
Број бодова	три тачна – 2 бода, два тачна – 1 бод

12.	победа највећа
Број бодова	1

13.	Службу (функцију) објекта.
Број бодова	1

14.	Простопроширена
Број бодова	1

15.	г)
Број бодова	1

16.	Врста ријечи	Облик	Служба у реченици
твоја	(присвојна) замјеница	Номинатив једнине	атрибут

стрина	(заједничка) именица	Номинатив једнине	субјекат
није пуцала	глагол	перфекат (одрични облик)	предикат
Број бодова	3 (1+1+1) / сви тачни подаци у реду – 1 бод		

Ставити слона у фрижидер

1.	виц / шала / досјетка / питалица
Број бодова	1

2.	да забави / да насмије / да се нашали / и све у том смислу
Број бодова	1

3.	а) двије б) четири
Број бодова	1

4.	прелазни
Број бодова	1

5.	У акузативу једнине
Број бодова	1

Ко није добро свезао?

1.	Народној / усменој књижевности
Број бодова	1

2.	У давна времена/ давно/ у прошлости / и све у том значењу.
Број бодова	1

3.	Исти су. Ни једно не зна свезати врећу. (И друго у истом значењу)
Број бодова	1

4.	б)
Број бодова	1

5.	Не смијемо кривити друге за своје незнање. (И друго у том и сличном значењу)
Број бодова	1

6.	чоек, хтјео
Број бодова	1

Деца Бестрагије

1.	Чаратан, Облак, Цикавац (Редослијед није битан.)
Број бодова	1

2.	У природи/ на отвореном/ под буквом/под дрветом/и др. у истом значењу
Број бодова	1

3.	Облак
Број бодова	1

4.	в)
Број бодова	1

5.	г)
Број бодова	1

6.	а) дијалог и нарација б) дијалог
Број бодова	1

7.	а) заједничка именица б) збирна именица в) заједничка именица г) описни придјев
----	--

Број бодова	1
-------------	---

8.	а) дуга б) висока в) ниска г) низак
----	--

Број бодова	1
-------------	---

9	а) плусквамперфекат/давнопрошло вријеме б) перфекат /прошло вријеме
---	--

Број бодова	1
-------------	---

10.	именски
-----	---------

Број бодова	1
-------------	---

АУТОБИОГРАФИЈА

1.	аутобиографија
----	----------------

Број бодова	1
-------------	---

2.	Живку Средојевићу, Сими Јагодићу, Остоји Поповићу, свом брату и о себи.
----	---

Број бодова	1
-------------	---

3.	(народна) пословица
----	---------------------

Број бодова	1
-------------	---

4.	сибиларизација
Број бодова	1

5.	везник
Број бодова	1

6.	у првом лицу
Број бодова	1

7.	сјећам; донио;
Број бодова	1

8.	...српска граматика као најважнији предмет
Број бодова	1

Буђење

1.	в)
Број бодова	1

2.	Буђење природе, долазак прољећа и слични одговори
----	---

Број бодова	1
-------------	---

3.	Лирски субјект, природа, прољеће, сунце, ријека, птица, бреза
Број бодова	1

4.	3, 1, 2
Број бодова	1

5.	четири
Број бодова	1

6.	в)
Број бодова	1

7.	Не пева, не цвркуће На брезе сојчица.
Број бодова	1

8.	на, под
Број бодова	1

9.	Напиши ијекавске облике: греје _____,
----	--

	пева_____.
Број бодова	1